...УДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! 45-дахи жэлээ гарана.

...УРЯАД ҮНЭН

№ 116 (11714)
1968 оной
майн 19,
воскресени

сэн 2 мүнгэн

...уряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

МҮНӨӨДЭР— ПИОНЕРНУУДЭЙ ҮДЭР

КОММУНИЗМЫН ХЭРЭГЭЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛДЭ ХЭЗЭЭДЭ БЭЛЭН!

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

...ТАБАН ЖЭЛЫЕ—БОЛЗОРҺОО УРИД!

...САЯА ҺАЙНААР ...РУУҺАЛХА

...нэн хабарай болоо-
...кын колхоз, совхо-
...рилга дүүргэхэ дү-
...н, Сэлэнгын, Зэдын,
...удай олонхи ажа-
...э тарижа захадань
...-най мэдээгээр рес-
...шэниисын гурбанай
...гдаад байһан.
...н жэлэй гурбадахи
...ряанай үндэр баян
...нэн социалис уялга-
...дэрэнь бэелүүлхын
... колхоз, совхозуудай
... тарилгаяа түргэ-
...ртайгаар үнгэргэхые
... Түнхэнэй аймагай
...исээ бүхыдэнь хэ-
...рин зуруудтайгаар
... нилээд ехэ таряа-
... үһаар, минеральна
...наржуулһан байна.
...й ажахынууд энэ
... агротехническэ эр-
...йнаар үнгэргэхын
... Энэ мүрысөөнлэ
...брьский» совхозууд
... Эдэ ажахынууд та-
...ар хэжэ, газа-
... катогуудаар нягта-
...юм. Эндэхи Ленинэй
...ой суута бригадир,
... Герой Евлампий
...а газараа һайса
...нартай үрэһөөр та-
...нда жэшээ харуу-
...еральна үтэгжүүл-
... байна.

...ликын колхоз, совхо-
... шалгалта муу бэ-
...аа. Мүнөө хаа хаа-
...-таригдаһан шэнии-
...йнүүд газар дээрэ
... газарта тэрэнь бү-
...гдадаг болоо.

... нялха эшэнүүдтэй
... ногоон үндэһэлжэ,
... бултайжа захалаа.
...й бэшэ. Юуб тэхэ-
... хүйтэн байһан дээ-
...һэндэ байһан бур-
...ан саг соогоо үндэ-
... тиимэһээ тарилгын
...рилгэ хэхэдэ усад-
.... Мүн энэ жэлдэ,
... тарилгын шанар-
... алдэб буртаг ногоо-
... таригдаа. Тиимэһээ
...ртаг ногооe нялха,
... байхадань усадхаха
...а.

... ургасада айхабтар
.... Тэрэ таригдаһан
...й шиниг нойтыень,
...суудынь үрэбхижэ,
... ургамалда хэрэгтэй
...алдаг байһаниинь
... мүнөө жэл июнь
...йхаар хүлеэгдэнэ.
... ургаса абахын тү-
...гээн түрүүн буртаг
...рэгтэй.

...хар аргаар энэн-
...трүү, ажахынуудай,
...шээгээр шэниисын
...аа һая бултайгаад
... борнойлхо эрилтэ
... хүрыһэтэй газар-
...рилга элдүүрилхэдэ
... борной ябуулхада
...элтдээ. Хүцэ, хара
... зиг-заг борной
...аагүй гэжэ мэргэ-
...н.
...ршалга-үйлэдбэриин
... шэниисын тарилга

бригада бүхэндэ борнойлогдожо захалаа. Мүн энэ хүдэлмэри Түнхэнэй аймагай ажахынуудта үргэнөөр ябуулагдажа байна.

Ушар тиимэһээ үдэр саг алдангүйгөөр колхоз, совхозуудай агрономууд, хүтэлбэрилэгшэд поли дээгүүрээ ябажа, буртаг ногооной үндэһэлжэ, ургажа байһые шалгаад, тэрэниие усадхаха хэмжээ абаха болоно. Тиигээгүй һаа, нилээд ехэ ургаса алдагдаха байна бшуу.

Ургасын дайсан—буртаг ногоонтой тэмсэхэ хүдэлмэри гансахан борнойлго хэһэнээр хизаарлагдаха ёһогүй. Саашадаа шэниисынгээ хэр зэргэ ургажа байһые, буртаг ногооной үндэһэлжэ байһыень шалгаад, тэндэ гербицид хоро хэрэглэжэ болохо байна. Һүүлэй жэлнүүдтэ республикын колхоз, совхозууд иимэ хоро самолёдоор сасажа, ургасаяа нилээд дээшэлүүлдэг болоһон. Байгша ондошье энэ арга үргэнөөр хэрэглэгдэхэ юм.

Буртаг ногоон, элдэб хорхой шумуул гансахан шэниисэдэ хоро хүргэдэг бэшэ, мүн бусад ургамалнуудта тойбо татадаг гээшэ. Тиимэһээ колхоз, совхозуудай агрономууд, ургаса хамгаалха станцинуудай мэргэжэлтэд үдэр саг алдангүйгөөр ургасын дайсадтай тэмсэхэ уялгатай. Жэшээнь, мүнөө үедэ хаа хаанагүй хартаабха таригдажа захалаа. Хартаабха таригдаһан поли дээрэ буртаг ногоо усадхахын тула түрүүшүүл, дүршэл ехэтэй хартаабхашад тарилгаяа хэдэн удаа борнойлдог заншалтай. Тэрэшэлэн кукурузын болон пропашной бусад ургамалнуудай тарилгые борнойлходо һайн байһаниинь элитэ. Мүнөө жэл энээндэ гол анхарал табиха шухала.

Һүүлэй жэлнүүдтэ манай республикын олохон ажахынууд тэжээлэй үнэтэ ургамал «куузику» таридаг болонхой. Зарим газарта энэ ургамалай ургасын хойноһоо саг соонь харууһалга хэгдээгүй байһан ушарһаа тарилгань муудаһан, бүхыдөө хосорһон байха юм. Иимэ ушар Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо болон бусад ажахынуудта үзэгдөө. Куузикугай нялха эшэнүүдые элдэб хорхой шумуул хорлоно ха юм. Тиимэһээ энэ жэлдэ урдынгаа алдуу эндүү дабтахагүйн тула, мүн энэ ургамалые түрүүшынхеэ тариһан ажахынууд куузикугай тарилгые һайнаар харууһалха, саг соонь тусхай хоро сасагдаха болоно.

Ургасын хойноһоо һайнаар харууһалха, буртаг ногоотой, хорхой шумуултай саг соонь тэмсэхэ гээшэ мүнөөдэрэй шухала зорилго мүн. Буртаг ногооe, хорхой шумуулнуудые гал түймэртэй сасуулхада алдуу болохогүй. Тиимэһээ энэ «ногоон түймэрые» сараха, тэрээнтэй габшагайгаар тэмсэхэ саг ерээ.

КПСС-эй ОБКОМДО ЗҮБЛӨӨН БОЛОБО

Үсэгэлдэр КПСС-эй обкомдо партиин райкомуудай секретарьнарай, аймагай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй түрүүлэгшэнэрэй, аймагуудай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин начальнигуудай хабаадалгатай зүблөөн болобо. Тэрэ зүблөөндэ партиин, советскэ, профсоюзай болон ажахын республиканска органуудай хүтэлбэрилхы тушаалтад байлсаһан байна.

Сабшалан һайжаруулха талаар соносхогдоһон хоёр һарын дүнгүүд тушаа, сабшалан болон бэлшээри дээрэ саашадаа ямар хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй байһан тушаа республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо нүхэр **В. И. Дубровский** мэдээсэбэ. Тиихэдээ соносхогдоһон энэ хоёр һарын туршада сабшалан болон бэлшээри һайжаруулха хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябуулагдаһан ушар тушаа анхаралаа онсо хандуулһан байна.

Саашань үгэеэ үргэлжэлүүлхэ зуураа, нүхэр Дубровский хабарай тарилгын хүдэлмэриин республикын колхоз, совхозуудта ямар зэргээр ябажа байһан тухай мүн дэлгэрэнгыгээр тогтобо. Энэ гол шухала хүдэлмэриие хурдадхаха хэмжээ ябуулганууд тушаа хэлээ.

Республикын хүдөө ажахын министр нүхэр **Власов** мал ажалай байдал тушаа үгэеэ зорюулба. Үбэлжэлгын хаһые республикын колхоз, совхозуудай хэр зэргээр үнгэргэһэн тухай тогтохо зуураа, зарим аймагуудта адууһа малай гарзалжа байһан дутагдалнуудые элирхэйлбэ. Мүн тэрэшэлэн мал ажалай продуктнуудые абаха, гүрэндэ тушааха, шэнэ түл һайнаар түлжүүлхэ асуудалнуудта анхаралаа хандуулба. Саашадаа ниитын адууһа малые зуһаланда эмхитэйгээр гаргажа, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгүүд тушаа тогтоһон байна.

Эдэ мэдээсэлнүүдэй һүүлээр республикын хүдөө ажахын туршалгын станциин газар тарялан эрхилхэ таһагые даагша нүхэр **Дарханов** үгэ абана. Онсо орёо уларилтай хабарай боложо байһан ушарһаа боложо, газар элдүүрилгэ, тарилга хэлгэ болон ургаса харууһалга дээрэ саашадаа ямар агротехникэ хэрэглэхэ хэрэгтэй байһан тушаа хэлэбэ.

Зэдын аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин начальник нүхэр **Берещинов,** Хэжэнгын аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин начальник нүхэр **Пластинин** гэгшэд аймагай ажахынуудай мүнөө үеын байдал тушаа хэлэбэ. Мухар-Шэбэрэй аймагай хүдөө ажахын управлениин главна агроном нүхэр **Петров,** Хяагтын аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин главна агроном нүхэр **Кулик,** Кабанскын аймагай Шергинскэ совхозой главна агроном нүхэр **Дубкова** гэгшэд хабарай тарилгын үедэ агротехникые яажа хэрэглэһэн тухайгаа мэдээсэл хэһэн байна.

Зүблөөн дээрэ мүн тэрэшэлэн Сэлэнгын аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин начальник нүхэр **Тенетов,** республикын мелиорациин ба уһанай ажахын министр нүхэр **Большаков,** КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Малыгин** гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Зүблөөнэй эсэстэ КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **А. У. Модогоев** республикын хүдөө ажахын мүнөө үеын байдал тушаа, саашанхи зорилгонууд тушаа дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн байна.

Республикын ажахынуудай гүрэндэ мяха, һү, үндэгэ тушааха, худалдаха түрүүшын хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ тухай

1968 оной майн 16-най мэдээн
(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	мяхан	һүн	үндэгэн
Баргажанай	84	51	59
Бэшүүрэй	100,9	57	72
Зэдын	110	56	89
Яруунын	115	65	106
Баунтын	117	70	—
Загарайн	67	63	210
Захааминай	115	60	48
Кабанскын	78	67	69
Прибайкалиин	133	63	26
Хэжэнгын	108	52	48
Хяагтын	104	65	47
Мухар-Шэбэрэй	79	63	71
Сэлэнгын	144	73	82
Түнхэнэй	134	76	51
Ахын	—	45	—
Улаан-Үдын	123	78	78
Хоринн	77	66	95
Хойто-Байгалай	—	62	—
Республика дотор бүхыдөө	99,5	65	68

ПОЛИНУУД ДЭЭРЭҺЭЭ МЭДЭЭСЭНЭ

ГУСИНООЗЕРСК. (Телефоноор абтаба). **Юрөөгэй Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз Сэлэнгынгээ аймаг соо түрүүн хабарайнгаа эртын тарилгые дүүргэбэ. Сагай уларилай хожом болотор хүйтэн, таарамжагүй байгаашье һаань, эртынгээ тарилгада хаһа сагтань орожо, түрүүшын үдэрһөө бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлһэнэй ашаар колхозой механизаторнууд богони болзор соо хамта 4174 гектарта эртын орооһото ургамалнуудые, тэрэнэйнгээ хахадыень шахууе хэрээһэлүүлэн тариһан байна.**

Илангаяа Талын-Булагай тракторна бригадынхид эмхитэй һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээршье хүдэлжэ байна. Тус бригадада 3 мянга шахуу гектарта шэниисэ ехэнхинь хэрээһэлүүлэн таригдаа. Эндэ ажахын эгээл үнинэй механизатор М. И. Ковалевскиин хүтэлбэрилгэ доро трактористнар В. Банеев, В. Белых, Н. Габдурахманов, С. Лубсанов гэгшэд газар хахалхадаа, сеялкээр тарихадааа шье халаанайнгаа даабари 130—140 процент алгадгүй дүүргэдэг байна. Хэһэн ажалайнь шанаршье һайн.

Мүнөө эндэхи механизаторнууд эртынгээ тарилга дүүргэһээр обёос, ешмээн гэхэ мэтэ оройн болон малай тэжээлэй ургамалнуудые тарихаар газараа хахалжа, элдүүрилжэ байнхай.

В. ЦЫБЕНДОРЖИЕВ.

МЕХАНИЗАТОРНУУДЫЕ МАГТАМААР

А. Н. КОСЫГИН Чехословаки ерэбэ

ПРАГА, майн 17. (ТАСС). КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй, ЧССР-эй правительствын уряалаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин богонихон саг соо амархын ба аргалуулхын туладa мүнөөдэр, майн 17-до, Чехословаки ерэбэ. Али али талые һонирхуулдаг асуудалнуудаар Чехословакиин хүтэлбэрилэгшэдтэй һанамжаяа мэдэлсэлгые үргэлжэлүүлхын тулада ЧССР-тэ А. Н. Косыгинай айлшалалга мүн лэ хэрэглэгдэхэ юм.

КПЧ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь А. Дубчек, КПЧ-гай ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, ЧССР-эй правительствын түрүүлэгшэ О. Черник, КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, Национальна суглаанай түрүүлэгшэ Й. Смрковский, Гадаадын хэрэгүүдэй министр И. Гаек, бусад тусхай тушаалта хүнүүд нүхэр А. Н. Косыгиниие аэродром дээрэ угтаа.

СССР-һээ ЧССР-тэ байдаг элшэн сайд С. В. Червоненко, посольствын хүдэлмэрилэгшэд угтагшадай дунда байлсаа.

СОВЕТСКЭ СЭРЭГЭЙ ДЕЛЕГАЦИ ПРАГА ЕРЭБЭ

ПРАГА, майн 17. (ТАСС). ЧССР-эй Национальна оборонын министр М. Дзурай уряалаар СССР-эй Оборонын министр, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко түрүүтэй советскэ сэрэгэй делегаци албанай хэрэгээр мүнөөдэр Чехословакиин ниислэлдэ ерэбэ.

Национальна оборонын министр, генерал-полковник М. Дзур, КПЧ-гэй ЦК-гай секретарь Й. Линарт, ЧССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Б. Бушняк, Чехословакиин Арадай армиин Главна политическэ управлениин начальник армиин Главна политическэ управлениин начальник генерал-майор Э. Пепих, Чехословакиин Арадай армиин бусад дээдэ зэргэтэ офицернүүд Рузинска аэродром дээрэ советскэ сэрэгэй делегациие угтаа.

Чехословакиин Арадай армиин шэнэ командованитай танилсаха, тэрэшэлэн дүй дүршэлөө халан абалсахаяа ерэһэн байна.

БҮХЭСОЮЗНА ЭКОНОМИЧЕСКА ЗҮБЛӨӨН ДҮҮРЭБЭ

Түсэблэлгые нарижуулха, арадай ажахыда экономическа хүдэлмэри һайжаруулха талаар Москвада болоһон бүхэсоюзна зүблөөн майн 17-до дүүрэбэ. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ Н. К. Байбаковой элидхэлые зүблөөндэ хабаадагшад зүбшэн хэлсээ.

Дүн гаргахадаа, зүблөөн үрэ ехэтэй, угаа туһатай байгаа гээд Н. К. Байбаков хэлээ. Партиин XXIII съездын, КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ эгээн лэ таатай замуудые бэдэрэн олохо эрмэлзэлгэтэйгээр зүблөөнэй бүхы хүдэлмэри үнгэрөө.

Зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар һанамжа, дурадхалые зүблөөн баталан абаһан байна. Табан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэлгые, 1971—1975 онуудай түсэбые ёһотойл научнаар зохёолгые хангаха гээшэ ажахын ба түсэблэлгын органуудай, предприятинуудай, организацинуудай ойрын саг соо дүүргэхэ шухалын шухала зорилго болоно гээд һанамжа, дурадхал соо тусхайлан хэлэгдэнэ. Эдэ түсэбүүдые бэелүүлгэ ниитын үйлэдбэриин ургалтые түргэдхэхэ, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ, тэрэнэй үндэһөөр арадай байдал улам һайжаруулха, ороной экономическа хүсэ шадалые, өөрыгөө хамгаалха шадабариие саашадань бэхижүүлхэ талаар партиин табиһан зорилго дүүргэлгые хангаха ёһотой. (ТАСС).

Вьетнам арадтай талархалгын ябуулгануудые шангадхаха

Бүхы правительствануудые, организацинууд болон хүдэлөөнүүдые, эб найрамдалай ба Вьетнамай бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэдэг бүхы хүнүүдые талархалгын ябуулгануудые улам шангадхахыень Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет уряална гээд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй генеральна секретарь Ромеш Чандра пресс-конференци дээрэ мэдүүлээ.

Москвада эб найрамдал хамгаалха советскэ комитедэй мраморна зал соо пресс-конференци болоо.

ДРВ-гэй ба США-гай правительствануудай түлөөлэгшэдэй хоорондо тусхай хөөрэлдөөнүүдэй эхилһэниинь бүхы дэлхэй дээрэ халуунаар угтагдаһан байгаа. Эдэ хөөрэлдөөнүүд эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй, хамагай түрүүндэ Эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ, хүн түрэлтэнэй эрхэ сүлөөгэй түлөө бэйлдаануудай түүхэдэ шэнэ баатарлиг хуудаһануудые бэшэһэн вьетнам арадай түрүүшын амжалта гэжэ тоологдоно гээд Р. Чандра тэмдэглээ.

Парижда боложо байгаа хөөрэлдөөнүүдэй амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ Вьетнам тушаа урда тээнь баримталдаг политическэ хараа бодолнуудһаа гулдыдангүйгөөр эдэбхитэйгээр туһалхыень бүхы правительствануудые, парламентнуудые, организацинууд болон тус тус ажал ябуулагшадые Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет уряална гээд тэрэнэй генеральна секретарь мэдүүлээ.

Эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө, термоядерна дайнай аюулые зайсуулхын түлөө арадуудай тэмсэлдэ Советскэ Союзай дүүргэһэн элитэ ехэ үүргые Ромеш Чандра корреспондентнүүдэй асуудалда харюусахадаа онсолон тэмдэглээ. (ТАСС).

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1968 оной майн 14-нэй Указай ёһоор, «Буряадай АССР-эй габьяата уралан нарижуулагша», «Буряадай АССР-эй габьяата ухаалан зохёогшо» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэнүүд бии болгогдоо.

Арадай ажахыда шухала удха шанартай уралан нарижуулга, ухаалан зохёолго хэһэн, мүн энэ хэрэгтэ үнинһөө хойшо амжалтатай һайнаар хабаадажа, үйлэдбэри хүгжөөлгэдэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ, продукциин шанар һайжаруулгада, техникын усал аюулһаа һэргылхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулһан хүнүүдтэ иимэ хүндэтэ нэрэ зэргэнүүд Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, Облпрофсоведэй, министерствэнүүдэй, Буряадай АССР-эй албан зургаануудай зуушалгын үндэһөөр, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумээр олгогдохо юм. Тэдэ зуушалгануудые предприятинуудай захиргаан, олонниитын эмхинүүд, бусад эмхи зургаанууд ухаалан зохёогшодой, уралан нарижуулагшадай бүхэсоюзна бүлгэмэй эхин эмхинүүдтэй хамта зүбшөөд, городой, аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй үзэмжэдэ табижа болохо. Эдэнь Буряадай АССР-эй али нэгэн министерствэдэ, управленидэ, албан зургаанда һанамжа, дурадхалаа хүргэхэ болоно.

Министерствэнүүд, управленинүүд, албан зургаанууд габьяата нэрэ зэргэнүүдые олгохо тухай зуушалгануудтаа ухаалан зохёогшодой, уралан нарижуулагшадай Бүхэсоюзна бүлгэмэй областной соведэй тобшолол хамжуулха зэргэтэй.

Буряадай АССР-эй габьяата ухаалан зохёогшо, уралан нарижуулагша гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн хүнүүдтэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамотанууд барюулагдаха, мүн үнэмшэлгэнүүд [illegible]

...Р-эй ВЕРХОВНО ...ДИУМЭЙ УКАЗ

...ССР-эй эрдэм, ...ьяата ажал ... хүндэтэ нэрэ ...үхэр П. И. ...А олгохо тухай

... туршада эрдэм
... ажал ябуулга үрэ
...һэнэйнь түлөө. 60
...эйнь дашарамдуу-
...хүдөө ажахын ин-
...экономиин кафед-
...ономикын эрдэмэй
...р Малахинов Па-
...Буряадай АССР-эй
...бьяата ажал ябуу-
... нэрэ зэргэ олгохо.

...СР-эй Верховно
...умэй Түрүүлэгшэ
А. ХАХАЛОВ.
...СР-эй Верховно
...умэй Секретарь
К. МАСЛОВ.
...едүүдэй байшан.
...йн 16.

Булаг гэһэн нютагай бэлшээриин газар ногооржо захалба. Эдэ үдэрнүүдтэ хонишод Иосиф Густов Петр Рандин хоёр хонин һүрэгөө зуһаланда нүүлгэжэ асарба. Энэ отарын хонишод мүнөө жэлэйнгээ үбэлжэлгэ ехэл һайнаар үнгэргэһэн байна. Тэдэнэр отара дээрэхи 500 эхэ хониднһоо 495 хурьга түлжүүлнэ. Эдэнэр иигэжэ Улаан-Үдынгөө аймагай «Советская Россия» колхозой хонишодой дунда түрүүлээ.

Мүнөө эндэхи хонишод хони хурьгадаа зунай бэлшээри дээрэ һайнаар манажа, тобир тарган болгохо гэжэ шиндэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишод И. Н. Густов П. А. Рандин хоёр бэлшээри дээрэ хонидоо хаража байна.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

РСФСР-эй КОМПОЗИТОРНУУДАЙ ХОЛБООНОЙ ШЭНЭ ПРАВЛЕНИ

МОСКВА, майн 17. (ТАСС-ай корр.). Россин Федерациин композиторнуудай хоёрдохи съездын һунгаһан РСФСР-эй Композиторнуудай холбооной шэнэ правлениин түрүүшын заседани мүнөөдэр болоо.

Холбооной секретариадай шэнэ составые хорин хүн байхаар правлени баталаа. Советскэ мэдээжэ композитор, Ленинскэ шангай лауреат Г. Свиридов нэгэдэхи секретаряар нэгэн дуугаар һунгагдаа.

Секретарьнуудаар А. Артомонов (Ростов-на-Дону), С. Баласанян (Москва), Н. Жиганов (Казань), З. Исмагилов (Уфа), М. Кажлаев (Махачкала), Ю. Корев (Москва), Ф. Укин (Чебоксары), В. Мурадели (Москва), А. Муров (Новосибирск), А. Нестерев (Горький), А. Николаев (Москва), А. Петров, В. Салманов, В. Соловьев-Седой (Ленинград), Г. Топорков (Свердловск), Б. Чайковский, Д. Шостакович, А. Эшпай (Москва), Б. Ямпилов (Улаан-Үдэ) һунгагдаһан байна.

Правлениин урдын нэгэдэхи секретарь Д. Шостаковичой хэһэн угаа ехэ хүдэлмэриин түлөө Россин композиторнууд тэрээндэ халуун баясхалан хүргөө. Үлбэр бэетэй болоһонһоо уламжалан, өөрынь хэһэн гүйлтаар тэрэ энэ тушаалһаа сүлөөлэгдэһэн байгаа.

РСФСР-эй композиторнуудай холбооной шалгалтын комиссиин түрүүлэгшээр Е. Макаров һунгагдаба.

ТАСС-ай БУРУУШААЛГА

Италиин «Стампа» гэжэ газетэ Вашингтонһоо абтаһан корреспонденциие тунхаглаа. Чехословакидахи оршон байдал тушаа СССР США хоёрой хоорондо һанамжануудаа мэдэлсэлгэ һүүлэй үедэ болоо гэһэн хэбэртэйгээр тэрээн соо хэлэгдэһэн байна. Энэ мэдээсэлые зүб хэбэртэй болгохын тулада иимэ һанамжануудаа мэдэлсэлгын удха тухай элдэб үгэнүүдые худал хуурмагаар «Стампа» газетэ дурдаһан байха юм.

«Стампа» газетын мэдээсэлые зарим оронуудай телеграфна агентстванууд мүн лэ тараагаа.

«Стампа» газетын дурсагдаһан мэдээсэл бузагай муухай һанаашалга, СССР Чехословаки хоёрой хоорондохи харилсаанда һэжэг түрүүлхые һанаашалан, баруун оронуудай номнолшодой һүүлэй үедэ хэрэглэдэг болоһон худал хуурмаг үгэнүүдтэ хамаадана гэжэ мэдүүлхээр ТАСС түлөөлэгдэһэн байна.

Коммунист тухай хөөрөөн

ХУУШАНАЙ КОММУНИСТЫН БАЯР

Бадма Мангутовичай эмхидхэлсэhэн колхоз ерэхэ зун дүшэн жэлэйнгээ ойе тэмдэглэхэнь. Колхознигууд hайндэрэй столдо hуухадаа, колхозойнгоо түрүүшын түрүүлэгшэ—Бадма Мангутовичай нэрэ солые заатагүй - дурдахал байха, колхозойнгоо түрүүшын үдэрнүүд тухай хөөрэхыень гуйхал байха.

Түрүүшын түрүүлэгшэ хөөрөөгөө юунhээ эхилхэб? Нюдарган баяшуулаар тэмсэжэ захалhанhaa гү, али... хорон хооhон газарта түрүүшынгээ гадаhа хадхаhанаа гү?

Коммунада хүршэ дүрбэн нютагай зуу гаран айл бүлэ ниилээ hэн. Бүхы адуу малаа нэгэдхэжэ хамтаруулhан байгаа. Үмсынгөө ажахытай хахасаха гээшэ ямар хүндэ хүшэр бэ даа.

«Адуу малhаатнай hалгаба, энэ засаг гуйраншалха туйлдатнай хүргэхэл байха» гэжэ нютагай баян Сагжи Эрдынеев дээгүүр, доогуур hабир-шэбэр гэн, хүнгэн hанаатайшуулай сэдьхэл хүрмэхэ, худхаха.

Нютагайхидай дунда Сагжи Эрдынеевэй нүлөө бага бэшэ hэн. Энэ нюдарган баян Баргажанай голой эгээ ехэ дасантай нюуса холбоотой, бүхы баяшуултайгаа холбоотой байhан. Баяшуул ажалшадай дунда хоб-жэб, хуурмаг үгэ хүүр тараахаhаа гадна, коммунын ажалда али аргаар эсэргүүсэдэг hэн. Нэгэтэ, хабарай тарилгын түлэг дунда коммунын столово шатаагдаа бэлэй. Ниитын адуу мал хорлогдохо. Теэд үгытэйшүүл ангиин дайсанhаа заашье hүрдөөгүй, жаргалай замhaa хазагайраагүй. Тэдэнэр үдэр hүнине мэдэнгүй ажаллаха, буу зэбсэг барижа хамтынгаа зөөрине хамгаалдаг hэн.

Коммунарнууд жаргалта ажабайдалай ерэхэ байhанда этигэгшэ бэлэй. Hая эмхидхэгдэhэн партийна ячейкэ энэ этигэмжыень бүри бэхижүүлээ. Барханда эмхидхэгдэhэн түрүүшын ячейкэ... Оройдоо арба нэгэн хүн hэн. Гэбэшье коммунистнуудай нүлөөн, нэрэ хүндэ ехэ байгаа.

— Эсэхэ сусахые мэдэнгүй ажалладаг hэмди,—гэжэ мүнөө Бадма Мангутович хөөрэнэ.—Таряа хуряалгын үедэ хэдэн суудхэдэ унтангүй ябагша hэмди. Hанаа сэдьхэлнай гүрэндөө тушааха таряанайнгаа түсэбые дүүргэлтэдэ эзэлэгдэнхэй ябагдагша hэн...

Тиин бүхы ажал хүдэлмэри болзорто сагтаа дүүргэгдэгшэ бэлэй. Коммунын «техникые» мүнөөнэйхитэй сасуулалтай аал? Зуу гаран коммунистнууд таряа сохихо нэгэ молотилкатай байгаа, ондоо техникэ гэжэ эндэ үгы бэлэй.

Удангүй коммунын үндэhэ hуури дээрэ хүдөө ажахын артель эмхидхэгдэhэн түүхэтэй. Артелиие хүтэлбэрилхэ харюусалгата тушаалые хэндэ найдахаб? Бадма Мангутовичта ааб даа...

Бадма Мангутович дүрбэн жэлэй туршада түрүүлэгшээр ажаллаха зуураа бүришье нэрэ хүндэтэй болобо. Энэ тушаалдаа саашадаашье ябаха hэн. теэд дүршэлтэй хүтэлбэрилэгшэ hая бии болгогдоhон «Колхозсоюз» эмхидэ абтаа бшуу. «Колхозсоюзhaa» Улаан-Үдэ хотодо hургаалда эльгээгдэhэн байгаа.

Бадма Мангутович дүрбэн жэлдэ hурахаяа түхеэрбэшье, оройдоо жэл соо hуража шадаа. Нютагтаа бусахатайгаа зэргэ дахин түрүүлэгшын тушаалда дэбжүүлэгдэбэ. Коммунист Мангутов хамта дээрэнь тоололсоходо, арбан табан жэл соо колхозой түрүүлэгшээр хүдэлмэрилөө. Гэбэл колхозой эмхидхэгдэхэhээ эхилээд, дайнай хоюулдо оpohон ажахые hэргээхэшье хэсүү үе сагта колхозой ажабайдалтай холбоо барисаагаа орхёогүй ябаhан хүн даа.

Дүшэн жэл үнгэрбэ. Дүшэн жэл... Энэ саг түүхын урасхалда тон богони гээшэ. Теэд барханайхидай ажабайдалда гүнзэгы удхатай жэлнүүд... Нютагайхидайнгаа ажабайдал тухай хөөрэхэ зуураа, Бадма Мангутович нимэ hонирхолтой ушар hанаа hэн.

1936 ондо барханайхид бүхы колхозоороо hаалишан, комсомолой гэшүүн Кабула Цыренжуровае Москвада үдэшөө hэн. Барханhaa түрүүшын хүн Москва мордоhон байгаа. Кабула Кремль соо парти, правительствынгаа хүтэлбэрилэгшэдээр уулзаха зол жаргалда хүртэhэн юм. Залуу hаалишан гэртээ бусахадаа, үбсүүндээ «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орден зүүнхэй ерээ бэлэй. Тиихэдэ колхоздоо правительствын бэлэг—ашаанай автомашина, hаалин хүнэг болон бусад хэрэгсэл асараа юм.

— Колхознигууд ехээр баярлаа бэлэй. Хүн бүхэн полуторка дээрэ hуужа үзэхэ, гараараа хүнэгүүдые барижа үзэгшэ hэн,—гэжэ Бадма Мангутович хөөрэбэ.

— Мүнөө энээн тухай хөөрэхэдэшни зарим нэгэн шоо үзэхэдэл гэхэ... Мүнөөнэй хүнүүд үнэхөөрөөшье ямаршье оньhон машиные гайхахаяа болинхой. Ганса Барханай колхоздо 47 трактор, 28 комбайн, олон түхэлэй маркын дүшэн автомашина бии бшуу. Эндэ зуу гаран электромотор болон ондоо техникэ яhала тоологдоно.

Морин молотилкаhаа эхилhэн аад лэ нимэ хүсэн түгэс техникэтэй болохо! Имэ хубилалта нэгэ хүнэй үе наhан соо ерээ! Хуушанай коммунист Бадма Мангутович Мангутовай баяр баясхалан ойлгосотой. Колхозой туйлаhан амжалтануудта хуушанай гэшүүдэйнь хубита ехэ бшуу.

Мүнөө колхозой бүхы айл нютагууд, полевой станууд зайн галтай болонхон. Телефоной утаhан нютагhaa нютаг хүрэтэр татагданхай. Айл бүридэ радио бии. Нютагуудай шэг шарай үдэрэн ерэхэ тума хубилна. Hургуулинуудай, эмшэлгын гэрнүүдэй тоо олошорно. Ганса үнгэрэгшэ арбан жэлдэ эндэ дунда hургуули, эхин hургуули, малшадай үхибүүдтэ зорюулагдаhан интернат hургуули нээгдээ. Үхибүүдэй саад, больница, хоёр клуб баригдажа, ашаглалгада үгтөө, энэ саг соо ажаhуудалай хэды олон гэрнүүд бодхоогдооб—тооложошье барахаар бэшэ. Теэд барханайхид арадайнгаа илалтаар бүришье омогорходог ааб даа. Колхозой театр республика дотороо суурхахаhаа гадна, Совет засагай 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан арадай театрнуудай Бүхэсоюзна харалганда гурбадахи шатын дипломдо хүртэhэн юм.

Бадма Мангутович хуулиин ёhoop амаралтада гаранхай, гэбэшье колхозой ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадана. Тэжээлшье бэлдэлгын, таряашье хуряалгын үедэ тэрэниие поли дээрэ хаража болохот. Нёдондо хуушанай колхозник бусад хүдэлмэри хэхынгээ хажуугаар колхоздоо өөрынгөө хүсөөр 50 центнер үбhэ бэлдээ юм.

Нүхэр Мангутов партийна организациин хүдэлмэридэ хабаадана. «Бадма Мангутович сэхыень хэлэхэдэ, суглаан дээрэ үгэ дуу гаража hууха дурагүй хүн. Теэд үгэ хэлээ хадаа тобшоор, сэхэ руунь барижа шадаха даа»,—гэжэ колхозой парткомой секретарь Хурган Анхаевич Бадмаев хэлэнэ.

Энэ жэлдэ Бадма Мангутович нэгэ доро хоёр ой тэмдэглэхэнь: колхозойнгоо дүшэн жэлые ба Ленинэй партиин гэшүүндэ абтаhанhaa хойшо дүшэн жэлэй гүйсэhэниие. Баяр баясхаланта hайндэрнүүд даа!

...Бадма Мангутовичтай орой болоhониие мэдэнгүй hуушабабди. Нютаг дээгүүр зайн галай одонууд яларшаба. Газаашаа гарабабди. Бадма Мангутович баяртайгаар хэлэнэ:

— Үнэхөөрөөшье город гэхээр...

Тэрэнэй хэлэhэниие баримталhандал арадай театрай зүгhөө дуу хүгжэмэй абяан соностобо. Нютагай артистнууд колхозойнгоо ойдо Н. Дамдиновай «Үнгэрhэн хэрэг» гэжэ зүжэг бэлдэнэ ха юм.

В. СТЕПАНОВ.

Бархан нютаг.

МҮНӨӨДЭР—ПИОНЕРНУУДЭЙ ҮДЭР

ПИОНЕРНҮҮД—КОМСОМОЛОЙ ШУДАРГЫ ХАЛ…

Владимир Ильич Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна пионерскэ организациин байгуулагдаhанhaa хойшо 46 жэлэй түүхэтэ ойе манай ороной hурагшад аха нүхэдтэеэ хамта баярай оршон байдалда тэмдэглэжэ байна. 40 гаран жэлэй туршада манай совет пионернүүд аха нүхэд болохо комсомолшуудтай хамта Коммунис партиин хүтэлбэри доро урагшаа, коммунизм тээшэ алхалжа ябанад. Хоолойдоо торгон улаан галстук зүүhэн эдиршүүлые hуралсалай, ажал хүдэлмэриин шэнэ амжалтада уряалhан горнын hүртэ абяан 40 гаран жэлэй туршада ороной хото, хүдөө нютагуудаар зэдэлнэ. Энэ үдэр гансашье пионернүүдэй бэшэ, бүхы совет арад зоной hайндэр. Юуб гэхэдэ, совет үеын манай эжы, аба, эгэшэ дүүнэр пионернүүд байhан. Амгалан тайбан мүнөө сагташье, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэшье манай пионернүүд коммунистнууд, болон комсомолшуудта эрхимээр туhалhан, туhалнашье, саашадаа туhалхашье. Тэдэнэй гаргаhан шэн габьяа, баатаршалга ороноймнай түүхын хуудаhанда алтан үзэгүүдээр бэшэгдэнхэй. Эрэлхэг зоригоороо бэеэ суурхуулhан баатар пионернүүдэй нэрэнүүдээр үйлсэ, дружина, hургуулинууд нэрлэгдэнэ. Тэдэнэй нэрые мүнхэлжэ, хүшөө памятнигууд бодхоогдоно. Мүнөө үеын пионернүүд аха нүхэдэйнгөө ажал хэрэгые саашань эрхимээр үргэлжэлүүлхэ нангин уялгатай. Тиимэhээ пионерскэ отряд, дружина, hургуули бүхэн Ленин шэнгеэр ажаhууха, hураха, тэмсэхэ гэhэн уряа лозунг доро бүхы хүдэлмэреэ эмхидхэхэ ёhотой. Дэлхэй дээрэ Ленинэй нэрэhээ үнэтэй нэрэ үгы. Энэ хүндэтэ нэрые Бүхэсоюзна пионерскэ организаци зүүжэ ябана. Тиимэhээ пионер бүхэн Ленинэй ажабайдал, ажал ябуулга мэдэхые оролдоно. Hургуули бүхэндэ Ленинэй музей, зал, таhаг, улаан булан, выставкэ эмхидхэгдэнэ.

Эндэ жэшээ болгон манай Буряадай республикын пионернүүдэй hуралсал, ажал хүдэлмэри тухай тобшоор хөөрэхэдэ иимэ. Үхибүүдые В. И. Ленинэй hургаал, заабаридээрэ hургаха талаар республикымнай hургуулинуудай олонхи пионерскэ организацинууд баян дүй дүршэлтэй болонхой. Жэшээлхэдэ, Баргажанай адагай hургуулида В. И. Ленинэй музей нээгдэнхэй. Энэ музейн 7 таhалгануудта мянга хахад элдэб экспонадууд табигданхай. Тус музей ороной бэшэ музейнүүдтэй ба алдар солотой болоhон хүнүүдтэй харилсаа холбоотой. Саг үргэлжэ бэшэгүүдые абалсажа байдаг. Гадна hургуулида «Ильичэй музейhээ хэлэнэ» гэhэн радио-дамжуулга саг үргэлжэ соностодог, «Эдир марксист» гэhэн кружогшье хүдэлдэг юм. Бүхы комсомолой бүлэгүүдтэ мүнөө жэл «Ильич тухай манай hанал бодолнууд» гэhэн темээр сочинени бэшэгдэнхэй.

Улаан-Үдын 1-дэхи интернат hургуулиин пионернүүд В. И. Ленинэй ажабайдал, hургаалай жэшээ дээрэ hайнаар хүмүүжүүлэгдэнэ. Вождиин нэрэмжэтэ музей соонь Шушенск, Псков, Ульяновск, Москва, Ленинград, Куйбышев, Красноярск болон хилын саанахи музейнүүдhээ абтаhан hонирхолтой материалнууд бии юм. Тус hургуулиин үхибүүд Москва, Ленинград, Ульяновск ба Сибириин хотонуудтахи В. И. Ленинэй нэрэтэй холбоотой нангин газарнуудаар экскурси үнгэргэдэг заншалтай.

Багша Ленинэй ударидалга доро Буряад орондо Совет засаг тогтоохын түлөө тэмсэhэн элитэ революционернүүд — Серов, Вагжанов, Ранжуров, Каландаришвили, Ербанов ба бусадай ажабайдалай түүхые республикымнай hургуулинуудай пионернүүд hонирхон үзэжэ байдаг гээшэ.

Түрэл хизаар ороноймгоо революционно түүхэ шэнжэлхэ хүдэлмэри манай пионерскэ дружина, комсомолой организацинуудай үдэр бүриин хэрэг болонхой. Жэшээлхэдэ, 500 гаран хизаар ороноо шэнжэлэгшэд, эдир аяншалагшад болон бусад «Ошонhoo дүлэн сасараа» гэhэн походто хабаадалсаа. Тэдэнэр революционно, сэрэгэй ба ажалай алдар солын түүхэтэ газарнуудаар ябаа. Тиихэдэ республикымнай 23 hурагшад Артегтэ болоhон пионернүүдэй III-хи Бүхэсоюзна слёдто хабаадалсаа hэн.

Гэхэтэй хамта пионерскэ дружина бүхэн hурагшадые сэрэгэй-патриотическа үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхаралаа хандуулна. Граждан, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнуудта баатаршалга гаргаhан хүнүүдэй жэшээ манай пионернүүдтэ ёhотой үльгэр жэшээ боложо үгэдэг. Энэ талаар мүн лэ хүмүүжүүлхы удхатай ехэхэн хүдэлмэри hургуулиин пионерскэ организаци бүхэндэ ябуулагдана. Hургуулинуудта дайнда хабаадалсаhан сэрэгшэдтэй уулзалганууд эмхидхэгдэнэ, сэрэгэй алдар солын таhалганууд нээгдэнхэй. Буряадай хото, хүдөөгэй hургуулинуудай hурагшадай өөhэдын хүсөөр hүүлшын жэлнүүдтэ нютагай сэрэгшэдтэ 38 хүшөө памятнигууд бодхоогдоhон, музей, улаан булангууд нээгдэhэн байна.

Бэшүүрэй аймагай Еланай 8-жэлэй hургуулиин пионернүүд дайнда унаhан нютагайнгаа сэрэгшэ хүбүүд тухай материалнуудые суглуулдаг. Hаhа бараhан 119 сэрэгшэдэй нэрэнүүд тэдэнэрэй оролдолгоор олондо мэдээжэ болонхой.

Баргажанай дунда hургуулиин hурагша бүхэн баатарай үхэлөөр унаhан танкист гурбан аха дүү Козулинтанай бэшэгүүдые сээжээр мэдэдэг. Тэдээндэ зорюулагдаhан плакат, альбомууд hургуулидань бии юм.

Сэрэгэй патриотическа ёhо заншалаар багашуулые хүмүүжүүлхэ онол арганууд олон ондоонууд болонхой. Hурагшад сочиненинүүдые бэшэдэг, комсомолой эмхинүүд хөөрэлдөө, конференцинүүдые үнгэргэдэг. Hургуулинуудта Совет Армиин, пограничнигуудай эдир отрядууд байгуулагдаад хүдэлжэ байнхай. Гадна сэрэгэй спортивна лагерьнууд зундаа хүдэлдэг. «Зарница» гэhэн Бүхэсоюзна спортивна нааданууд үхибүүдые сэрэгэй-патриотическа үзэл сурталаар хүмүүжүүлгэдэ ехэ нүлөө үзүүлдэг. Ганса мүнөө жэлдэ манай республика дотор эмхидхэгдэhэн 150 батальондо 50 мянган эдир армеецүүд тоологдоно. Октябрьска, Железнодорожно районой ба Баунтын, Загарайн аймагуудай «Зарницын» штабууд сэрэгэй hонирхолтой наадануудые үнгэргэхөөр харааланхай.

1966 ондо ВЛКСМ-эй обком ба сэрэгэй комиссариадай үүсхэлээр Советскэ Союзай Герой полковник Борсоевой нэрэмжэтэ республиканска сэрэгэй-спортивна лагерь эмхидхэгдээ hэн. Иимэ лагерьнууд Железнодорожно, Советскэ районуудта болон Мухар-Шэбэрэй, Хоринн аймагуудта хүдэлнэ.

Тэрэшэлэн Улаан-Үдын 48,52, Хоринн д…
линн пионерскэ дружина, пионерскэ организ…
бүүдые сэрэгэй алдар солын габьяа дээрэ h…
мүүжүүлхые оролдоно.

Ургажа ябаа басагад, хүбүүдтэ ажал хүүл…
хэрэг—хүмүүжүүлгын шухала нэгэн зорилго …
ша бүхэн хүдэлмэришэнэй ажалые үндэрөөр …
дээниие хүндэлжэ hурахаар хүмүүжүүлэгдэ…
ха юм. Hүүлшын жэлнүүдтэ республикымнай …
сомолшууд томо предприятинуудай түүхэтэ…
болоо. Жэшээлхэдэ, Ленинэй орденто локо…
заhабарилгын завод, мяханай комбинат, на…
фабрика, Зэдын комбинат, Тимлюгэй цемен…
түүхээр үхибүүд ехээр hонирхоно. Тэндэ…
барилгашад, ажалай ударнигуудай ба колх…
тоогшодой нэрэнүүдые мэдэжэ абана. Мух…
Баргажанай Баян-Голой hургуулинуудай пио…
комсомолшууд түрэл колхозойнгоо яажа тогто…
hэн тухай түүхэ hайн мэдэдэг, ажалай түрүү…
додоо уулзажа, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг …
тай.

Гадна республикымнай hурагшад таряа, …
гын ажалда, геологическа походуудта, ниитын…
рэлэй хүдэлмэридэ олоороо хабаадалсажа, ех…
гэдэгыень мэдэнэбди.

Нёдондо республикын колхоз, совхозууд…
303 бригада эмхидхэгдэжэ, 12 мянган пионер, …
шууд ажаллаа. 1967 ондо тэдээнэй хүсөөр 1…
шубуун тэжээгдээ, 338 мянган толгой хони…
хайшалагдаа, 3 мянган га газар дээрэhээ тар…
даа, 172 мянган hөөг бургааhа, модон hуулга…

Хэрэнэй интернат hургуули өөрын лагер…
гектар газарта огородой эдеэ таридаг. Мүн з…
1966 ондо тус hургуулиин hурагшад 8 мянга…
зо олоhон юм. Тэрэ мүнгөөрөө Эрхүү, Бра…
Ленинград хотонуудаар аяншалгануудые х…
Тиихэдэ Бэшүүрэй Бага-Куналейн дунда hур…
рагшад гектар газарhaa 100 центнер саахар…
ряажа абаhан жэшээтэй.

Буряад ороноймнай hурагшад Вьетнамда б…
hан дайе тон ехээр буруушаана. Тиигэжэ тэ…
тандаа туhалха гэжэ саг үргэлжэ бэлэгүү…
байдаг. Hаяхан майн 7-до ехэхэн бэлэг түхеэр…
лагдаа. Мүнөөшье бэлэгүүд суглуулагдажа …
гэжэ байнхай.

Республикын олон hургуулинуудта интер…
эб найрамдалай клубууд хүдэлнэ.

Республикымнай пионернүүд жэл бүри В. И…
пионерскэ организациин үдэрые амжалта ех…
дэглэжэ байдаг болонхой. Манай пионерн…
шье hайнаар hураха, хүдэлхэ байhаниинь да…
дэмнай комсомолшуудай эдэбхитэй шудар…
Коммунис партиин хэрэгэй түлөө тэмсэхээр х…
байhааршье, байхашье хододоо.

Р. Г…
пионерскэ орг…
республиканс…

Мүнөөдэр гансашье пионернүүдэй бэшэ, бүхы совет арад зоной ехэ hайндэр. Энэ үдэрые манай пионернүүдэй түрэлхид өөhэдынгөө хүүгэд, ашанартайгаа хамта баяр баясхалантайгаар тэмдэглэжэ байнхай. Хүүгэдтэ нимэ hайхан сүлөөтэ ажабайдал тэдэнэр олгоо бшуу!

Буряад ороной арад зоной дунда эрдэм болбосорол, соёл гэгээрэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ талаар бүхы шадабари, хүсэ шадалаа зорюулhан, соёлой хубисхалые хэлсэhэн хүнүүд—пионернүүд олон гээшэ. Тэдэнэй нэгэн Буряадай багшанарай институдай түүхэ ба хэлэ бэшэгэй факультедэй декан М. П. Хабаев болоно. Энэ багшын шабинарые тоолоожо барамаар бэшэ. Мүнөөдэр тэрэ Владимир Ильич Ленинэй нэрэмжэтэ пионерскэ организациин hайндэрые өөрынгөө ашанартай хамта баярай оршон байдалда тэмдэглэжэ байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

СОЦИАЛИС ОРОНУУ…

ГДР

Майн 7-hoo 14 хүрэтэр үнгэрэгдэhэн германо-совет хани барисаанай заншалта недели Германиин Демократическа Республикын ба Советскэ Союзай арадуудай бата бэхи хани барисаатай байhыень бүри элеэр харуулба.

Немец ажалшадтай совет айлшадай уулзалганууд угаа хани халуунаар үнгэрөө. Совет уран hайханай ансамбльнууд, коллективүүд неделиин үедэ ГДР-тэ концертнүүдые харуулhан байна. Промышленна предприятинуудта ябахадаа хаминар хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые халан абалсаа, үйлэдбэриин шэнэ холбоо барисаа байгуулаа. Хани ёhоной спортивна мүрысөөнүүд үнгэргэгдөө.

Немец ба совет городуудай: Лейпциг Киев хоёрой, Магдебург Донецк хоёрой хоорондо энэ жэлдэ түрүүшынхеэ үнгэргэгдэhэн хани барисаанай үдэрнүүд хоёр ороной хүн зоной хоорондохи аха дүүгэй холбооной улам бэхижэжэ байhые гэршэлнэ.

ДРВ

«Үхибүүдые хамгаалха, оролдолго гаргаха, хүмүүжүүлхэ талаар хүдэлмэриие бүхы арад шангадхана» гэhэн темэтэй hара Ханойдо эхилээ. Энэ hара Вьетнамда пионернүүдэй организациин байгуулагдаhаар 27-дохи жэлэй ойдо, үхибүүдые хамгаалха уласхоорондын үдэртэ зорюулагданхай. Үхибүүдэй эдеэ хоол, байра болон hургуулиин байшангуудые саашадань hайжаруулха, тэрэшэлэн зунай каникулнуудай үедэ тэдэнэй амаралтые зүбөөр эмхидхэхэ гээшэ hарын зорилгонь болоно.

Хойто Вьетнамай зургаа миллион үхибүүдэй ами наhые, бэеын элүүрые хамгаалха, тэдэниие hургаха ба хүмүүжүүлхэ асуудалнуудта Вьетнамай ажалшадай парти, ДРВ-гэй правительство саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргана. ДРВ…
нилээд ехэ хубиие а…
циин мүнөө бомбодожо…
до сэрэгэй үе сагай …
тохёолдоно. Демократ…
май арад эб найрамда…
гээ зол хубиие хамгаа…
байна.

ЧЕХОСЛОВ…

Совет-чехословак х…
маан Чехословакиин …
Чьерна гэжэ түмэр …
дамжуулан эрхилэг…
платформо дээрэ ут…
вууд хоёр талаhаа ча…
жэл байдаг. Ашалга-б…
дэлмэри эндэ минутын…
замхадаггүй. Тус хүд…
шахуу оньhожоруула…
скэ үргэн мүртэй …
ЧССР-эй нарин мүртэй…
хэдэн мянган тонно х…
тарян, олон тоото ав…
тор, комбайн болон …
дам ашагдадаг юм. Чы…
словакида бүтээгдэhэ…
ческа, химическэ түхө…
лефонно станцинууд…
станогууд, үргэн хэр…
раан гэдэргээ гарга…
ашаа шэрэлгэ жэлhээ …
ложол байдаг. 1949 …
дээгүүр хахад милли…
ашаан гараhан байг…
миллион тонноhоо ил…
жэл бүхэндэ энэ стан…
рана бшуу.

…

Арадай хэрэглэлэй …
хабарай яармаг Чехо…
урдын город Брнодо …
Тэрээндэ ороной 360 …
предприяти, олзобор…
тив хабаадаа.

Область бүхэн, тэ…
ба Братислава эндэ …
үнгэргөө. Продукци…
жэшэхэ, дүй дүршэл…
саха аргатай байга…

Яармаг үнгэргэг…
харуулхаhаа гадна, …
хэр гүйсэтэй байхы…
үзэхые хүсэhэн бай…
ниие мэргэжэлтэ…
шэнжэлээ. Тэдэнэй …
нуудые предприяти…
хүдэлмэридөө хүтэлбэ…
на. Гүйсэгүй болоhо…
шадаа бүтээн гарга…
зарим эд бараанай с…
даха, гүйсэтэйнүүд…
гээр гаргагдадаг боло…

Республикын бүх…
ерэhэн 700 мянга шах…
рэшэлэн харин оло…
магта орожо хара…

ЮГОСЛА…

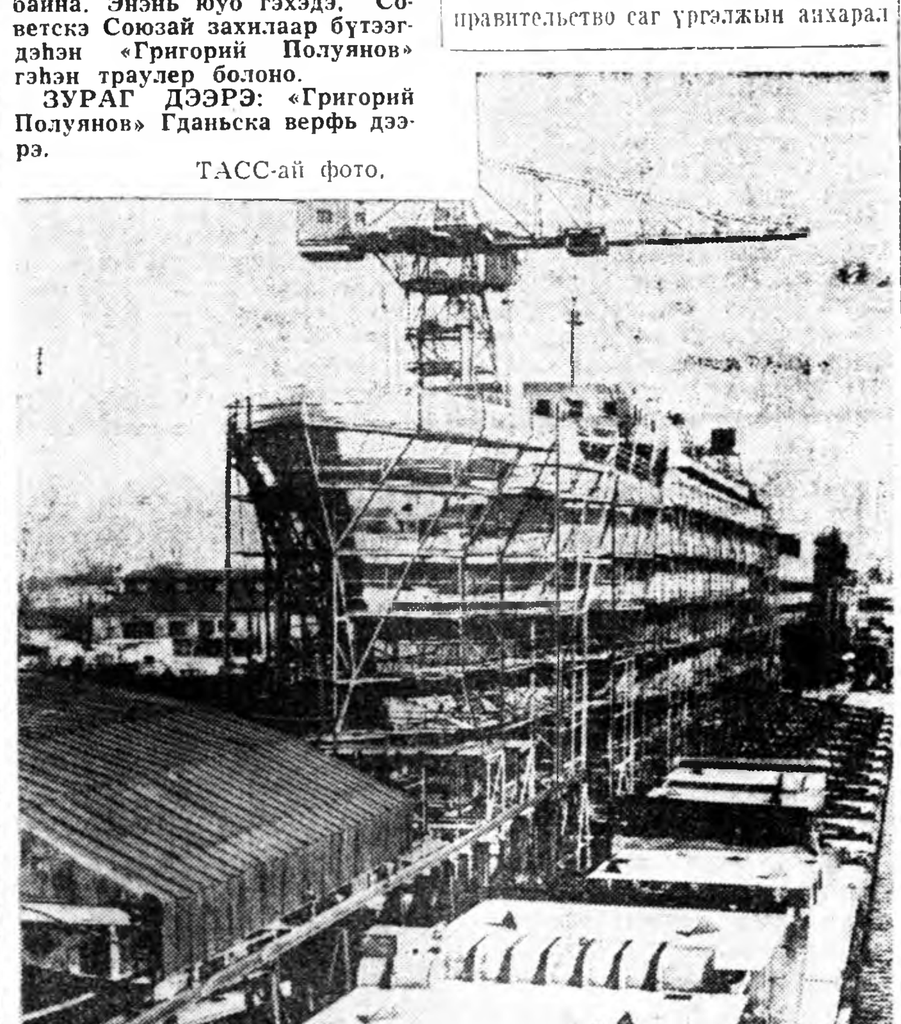
Ороной шэнэ, эгээ …
тодо геологическа ка…
барлан гаргагдаа. …
тоото научна, техни…
фическа ба бусад ор…
табан жэлэй хүдэл…
болоно. Энээниие з…
хэдэн зуун мэргэ…
Дайнай хойто тээхи х…
та малтамалай оло…
нээлэн югослав геол…
тануул картада оруу…
делеевэй таблицын о…
ментнүүд Югославия…
саагдана. Шэнэ геол…
орон дотор геолого-…
мэри саашадань хэ…
боложо үгэхэ байна.

Польшын Арадай Республикада судна бүтээлгэ ехээр хүгжэнхэй юм. Эндэхид хариин олохон гүрэнэй захилаар далайн суднануудые бүтээнэ. Атлантиин, Номгон океануудай ногоон сэнхир долгиие эсхэдэг корабль болон суднануудай дунда Польшын Арадай Республикын тамгатай онгосонуудые хаража болоно.

Польшын Арадай Республикын судна бүтээгшэд Советскэ Союзай захилаар олохон судна ашаглалгада үгэhэн байна. Жэшээлхэдэ, hаяхан В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ верфьдэ 500-дахи судна уhанда табигдаhан байна. Энэнь юуб гэхэдэ, Советскэ Союзай захилаар бүтээгдэhэн «Григорий Полуянов» гэhэн траулер болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Григорий Полуянов» Гданьска верфь дээрэ.

ТАСС-ай фото.

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

Hуури табигдаба

«Дружба» колхозой түб hууринай гол гудамжада Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда унаhан нютагайнгаа сэрэгшэдэй дурасхаалда бодхоогдоhон хүшөөтэй зэргэлүүлэн, 200 хүнэй hууритай хаpалгын залтай соёлой байшангай hуури табигдаба. Тэндэ уншалгын залтай библиотекэ, уран hайханай бүлгэмэй хүдэлмэри эмхидхэхэ таhалга, ушам фойетэй байхаар хараалагдана. Колхозой соёлой энэ байшан аймагай түбэй болон городой соёлой байшангуудhaа дутуугүй болохо байна.

Тус байшангые бодхооxo ябадал ехэ үүсхэлтэйгээр эхилээ. Намарhaa хойшо барилгын материал — шулуу, модо бэлэдхэжэ, үбэлөө барилга хэхэ газартаа зөөгтэhэн байха юм. Соёлой шэнэ байшан В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо ашаглалгада оруулагдаха.

Культурнаар амарна

Полевой стан дээрэ «КВ-200» гэжэ уhа сургүүлэн бэеэ угаадаг кабина хараxадаа механизаторнууд гайхалдана. Тиимэ кабина Яруунын ажахынуудта урдань хэзээдэшье үзэгдөөгүй юм.

Механизаторнууд тухайгаа анхарал хандуулhан Яруунын совхозой дирекци тиимэ кабина абаа. Энэ ажахын отделениин полевой стан бүхэн жэшээтэ hайнаар т - хеэрэгдэнхэй. Гараамай, Хаймасаанай, Бургэндын станууд саг соогоо бэлэн болгогдоо. Тэндэ оро, дэбдихэр сүм абаашагдажа табигдаа.

Хүдэлмэриингөө hүүлээр механизаторнууд душтаа бэеэ угааха аргатай болобо. Мүнөө тэндэ эриг сэбэрэй талаар шалгалта хододоо хэжэ байха гэжэ шиидэгдээ.

Ёhотой туhаламжа

Аймагай олонхи ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд тарилга гү, али үбhэ хуряалгын хүдэлмэриин эхилхэлээр Нарhатын хүдөөгэй профессионально-техническэ училищада «Туhалалсыт!» гэжэ хандадаг байна. СПТУ-гай коллектив тэдэнэрэй хандалгые халуунаар угтажа, hуралсалай тусхай курс гараhан зуу гаран залуу курсантнарые эльгээдэг байха юм. Энэ тэдэнэрэй hуралсалда заашье hаад болодоггүй, харин программынгаа ёhoop hуралсалай үйлэдбэриин практика гараха ябадалдань туhална. СПТУ-гай директор нүхэр Нимаев иигэжэ хөөрэнэ:

— Аймагай ажахынуудта 108 хүниие эльгээгээбди. Тэдэнэр бултадаа январьда ерэhэн курсантнар. Олонхинь трактор жолоодохо шалгалта эрхимээр үтэhэн байна.

Ал. БАБУШКИН.

ЭДЭБХИТЭЙ ТУhАЛАГШАД

КПСС-эй ЦК-гай долоон хоногто нэгэ удаа гаргагдадаг «Экономическа газетэ» арад зоной дунда тарааха талаар Буряадаймнай ниитын тараагшад hүүлэй хоёр жэлэй туршада ехэ хүдэлмэри хэhэн байна. Хэрбээ 1966 ондо республика соомнай 500 хүрэхэгүй хүн тус газетэ захидаг байhан hаа, 1968 оной январиин 1-дэ 1460 хүн хүрэтэрөө олошороо.

Манай эндэ «Экономическа газетэ» тараалгада эдэбхитэй туhалагшад үсөөн бэшэ. «Электромашина» заводто энэ газетэ захин абахые илхаха, заводойнгоо ажабайдал газетэдэ толилуулха талаар заводой директор нүхэр П. П. Бурлов, главна экономист нүхэр В. И. Мултагуев ехэ туhа хүргэнэ. Заводой инженерно-техническэ, түсэблэлгын ба тоосооной хүдэлмэрилэгшэдэй хахадhаань олонхидынь «Экономическа газетэ» захина. Тэрэнэй материалнуудые предприятиингаа экономическа хүтэлмэри hайжаруулха ябадалда хэрэглэнэ.

Кировэй нэрэмжэтэ заводой ниитын хэблэл тараагша О. А. Шадрина газетын захилые hайнаар эмхидхэнэ. Заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй гурбанай нэгэ хубинь энэ газетэ захижа абана. Нүхэр Шадринагай хүүлэhэн захилынь бүлта шахуу жэлэй болзортой юм.

Улаан-Үдын мебельно-модо болбосоруулгын заводто, Эрхирэгэй совхоздо «Экономическа газетэ» олоор тараагдаhан байха юм. Эрхирэгэй совхозой дэргэдэхи хэлхеэ холбооной таhагай начальник Нагуслаев 40 шахуу хэhэг газетэ захюуланхай.

«Экономическа газетын» редакциин коллеги КПСС-эй ЦК-гай «Еженедельник» тухай нэбтэрүүлгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаhан бүлэг хүнүүдые Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба. Тэдэнэй тоодо Е. И. Шадрина, О. Я. Игумнова, Е. Е. Ездакова, П. П. Бурлов, З. М. Нагуслаев, А. Н. Шапиро болон бусад ороно.

Н. ХАЗАГАЕВ.

ҮНӨӨДЭР — [ПИО]НЕРНҮҮДЭЙ ҮДЭР

[Улаан]-Үдын № 1 интернат [hургуу]лиин ленинскэ таhалга [эн]э үдэрнүүдтэ hурагшад [ду]үрэнэ байба. Дэлхэйн пролета[риадай] агууехэ багша, Совет [гүрэ]нэй байгуулагша Влади[мир Ил]ьич Ленинэй революци[онно аж]ал ябуулгатай танил[сажа] эдир үетэн ерэнэ. Агуу [Ленинэй] алдарта зам эдир хү[бүүд басаг]адые коммунизмын [илалтада] үнэн сэхэ байхыень [hургана].

[...] Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ОЛДОhОН ХУБИ ЗАЯАН

ЗУРАГЛАЛ

БУРЯАДАЙ оперо ба баледэй театрай ордон соо комсомолой хорин дүрбэдэхи конференци боложо байба. Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэнэй түгэсэхын урдахана трибуна дээрэ нюргаар богонихон залуу хүбүүн гараба. Тэрэнэй үгэ хэлэжэ эхилхэдэ зарим делегадууд балайшье анхарбагүй. Теэд нэгэ мэдэхэдэ, дүүехэдэжэ байhан зал номгоржо, гансата абяа шэмээгүй болошобо.

Үгэ хэлэгшын нэрэ солые хүсэд дуулаагүйшүүл хүршэнэртөө хандана:

— Энэмнай хэн гээшэб?..

— Хаана хүдэлмэрилдэг хүм?..

— Геннадий Петчинов, Улаан-Үдын хоёрдохи интернат hургуулиин ахалагша пионервожата,—гэжэ хэншьеб тобшолно.

— Манай республика дотор пионернүүдэй хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэхэ тусхай hургуулинууд гэхэhээ курсануудай үгы байhан ушар ехэ гэмшэлтэй. Энэ асуудалые шиидхэхэ саг тулаа,—гэжэ Геннадиин үгэеэ дүүргэхэдэ альга ташалган нэрьешэбэ. Үгэ хэлэгшэ оноо руунь тудхаажа хэлээ бшуу.

Геннадиин иигэжэ хэлэхэ гайхалтай бэшэ. Өөрөө тусхай бэлэдхэлгүйгөөр пионервожатын хүдэлмэрие эрхилжэ эхилhэн хадаа олон бэрхэшээлнүүдтэй ушарhан байха.

Һургуулиин директор Абрам Минеевич Гершевичэй, ахалагша хүмүүжүүлэгшэ Тамара Александровна Савельевагай болон бусад аха нүхэдэй туhаламжагүйгөөр юушье хэжэ шадахагүй hэм,—гэжэ Геннадий хэлэдэг. Үнэхөөрөөшье ажабайдалай, ажал хүдэлмэриин дүршэлгүй залуу гүлмэрхэн хүбүүндэ даб гэhээр ахалагша пионервожата болоходо хүшэр хүндэ байгаа ааб даа.

Жаран табадахи жэлэй зун hэн. Арбадахи класста июнь hара соо шалгалтын хаhа түлэг дундаа байба. Хэды олон нойргүй hүнинүүд үнгэрөөб! Үгы даа, залуухан хүбүүд, басагад шалгалтаhаашье дан айгаагүй. Ажабайдалай үргэн замай эхин дээрэхи hанаа бодолнуудынь ерээдүй тухай зорюулагдажа байгаа бэлэй. Ямар институтда орохоб, ямар мэргэжэл шэлэхэб? Институтууд олон, мэргэжэл гэхэдэ бүришье олон ааб даа. Геннадий хани нүхэдтөөл адли баhа бодолдо абтаха. Теэд нүхэдэйнгөө «хаана, ямар институтда орохо хүсэлэнтэйбши?» гэхэдэ юуншье гэжэ харюусангүй, ганса энеэбхилээд лэ hалаха. Гена нюуса бодолоо хэндэшье хэлээгүй юм. Харин hургуулиин директорэй кабинет соо залуу хүбүүнэй саашанхи хуби заяанда сэхэ хабаатай хөөрэлдөөн болоhон байгаа...

Тэрээнэй hүүлээр лэ Геннадий Петчинов hургуулиингаа ахалагша пионервожатаар хүдэлмэрилжэ эхилhэн юм.

Жэл үнгэрбэ. Зунай үдэрнүүд уляангирай хүбэн зөөлэн «саhаар» дахин үйлсэнүүдые хушана. Һургуулида hүүлшын хонхо жэнгиржэ, үхибүүд гэрнүүдтээ тараба. Геннадий таhалга соогоо бодолгото болон hууна. Арбые сугтаа дүүргэhэн хани нүхэдынь хаа-яа бэшэг бэшэжэ, шэнэ hонинуудые дуулгана, hургуули, багшанар тухайгаа hурагшалнад. Нүхэдэйнь бэшэгүүдэй мүрнүүд соогуур гэнтэ «hургуулидаа үлэжэ, алдуу хээгүй гүш» гэhэн бодол дайралдажа, хүбүүнэй зүрхые зүүндэл хадхан абаха...

«Алдуу хээгүй гүш?» Жэл соо ажаллаад байхадаа, Геннадий Петчинов энэ асуудалда сэхэ, бүхы зүрхэнhөө харюусаха эрхэ олобо.

— Үгы, ямаршье алдуу хээгүйб. Энэ ажалhаа хэзээшье хахасахагүйб. Геннадий иигэжэ харюусана. Хоёр жэлэй үнгэрөөд байхада баhа иигэжэ харюусаа hэн. Гурбан жэлэй үнгэрхэдэ энээнээ баhа дабтаха зуураа нэмэнэ:

— Дуратай ажалhаа hалахагүйн тула энэ жэлдэ Улаан-Үдынгөө багшанарай институтда заочноор орохомни.

Үхибүүдые хүмүүжүүлгэ — тон лэ харюусалгатай хэрэг. «Үхибүүдтэ, багашуулда дурагүй хүн hургуулида дүтэшье ошохо ёhогүй» гэжэ нэгэтэ Антон Семенович Макаренко хэлээ hэн.

Геннадий Петчиновэй энэ хүдэлмэридэ hая ороод байхада, табадахи классай hурагша Борис П. тухай шууяан гараа hэн.

— Бористай носолдохо шадални hалаа,—гэжэ эхэнэр багша педагогическа совет дээрэ хэлэбэ. Тэрэнние хүршэнь дэмжэбэ:

— Миниишье арга hалаа...

Ушар юуб гэхэдэ, Борис П. ехэ тоомгүй, hургуулидаашье, интернадтаашье ниитын журам саг үргэлжэ эбдэхэ, шууяа хэрүүл татаха ушар гаргадаг байгаа. Геннадий Бористай үглөөдэрынь заатагүй уулзаха гэжэ шиидэбэ. Хаана уулзахаб? Даб гэhээр юун тухай хөөрэлдэхэб? Журам тухайнь хөөрэлдөө хада холодошохо бэшэ гү?

Геннадий үглөөдэрынь Борисай класста орожо, үхибүүдгэй хөөрэлдэжэ, хэн юугээр hонирхоноб гэжэ элирүүлбэ. Борис бултанhаа урид:

— Би, би хүгжэмшэ болохоб!—гэжэ hүхирбэ.

— Шимни хэр hурадаг хүмши? Һайн hурадаг хадашни мэнэ гэhээр духовой оркестрэй кружогто бэшүүлхэб.

Тойроод энеэлдэшэбэ:

— Борис гү?! Борис hайн hурадаг гү?! Ухайш даа!..

Геннадий Петчинов классые номгоруулба.

— Таанар итэрээ юундэ шууяа татанат? Борис hайн hурахал байха, би найданаб. Тиимэ гү, Борис? Намда, пионернүүдэй таhалгада ороорой даа. Кружогто ошохо тухайшни хөөрэлдэхэбди.

Удангүй Борис кружогто ябажа эхилбэ. Теэд Петчинов тэрэнэй хойноhоо ходо хинажа байhан. Нэгэ хэды сагай үнгэрhэн хойно ахалагша вожата педсовет дээрэ үгэ хэлэhэн, багшада хандаба:

— Борис П. хэр hуранаб?

Тэрэнь гайхаhан хэбэртэйгээр энеэбхилбэ:

— Бараг, hайн болошонхой. Гайханаб, ятараа хубилшоо гээшэб...

Һаяхана, Майн Нэгэнэй парадта, Борисые hургуулиингаа колоннын толгойдо ябаhан оркестрантнарай дунда алхалхыень олон хүн хараа бэзэ. Хүнэй зүрхэндэ «түлхюур» олохо гээшэмнай юрын лэ бэлэхэн хэрэг бэшэ ааб даа. Ахалагша пионервожата Геннадий Петчинов иимэ «түлхюур» олодог болонхой.

Хоёрдохи интернат hургуулида пионернүүдэй юhэн отряд эмхидхэгдэнхэй. Дружинань манай үеын алдарта космонавт Юрий Гагаринай нэрэ зүүнхэй юм.

Һаяхана дружинын совет дээрэ аха дүү Вьетнамай үхибүүдтэ бэлэг эльгээхэ асуудал хэлсэгдээ. Воскреснигүүдые эмхидхэжэ, олоhон мүнгөөрөө hургуулиин хэрэгсэлнүүдые—пионернүүдэй формо, портфель, гуурhан гэхэ мэтые худалдан абажа, холын хани нүхэдтөө эльгээхэ гэhэн шиидхэбэри отряд халуунаар дэмжэн абаа юм. Үхибүүд воскреснигүүдые эмхидхэжэ, түмэр түдэгэ 250 түхэригтэ хүрэтэр суглуулаа, олоhон мүнгэндөө хэлсэhэн шэнгаа худалдан абаад, Вьетнам эльгээгээ. Зарим пионернүүд өөhэдынгөө зурагуудые, Владимир Ильич Ленинэй дүрсэтэй значогуудые эльгээлсээ.

Пионернүүд нёдондо Совет засагайнгаа 50 жэлэй түүхэтэ ойдо зорюулагдаhан «Яларыт, ленинскэ одонууд» гэhэн бүхэсоюзна харалгада шалгараа.

Шалгалтын дүнгүүдээр интернат hургуулиин Юрий Гагаринай нэрэмжэтэ дружина илагшадай тоодо ороhон байна.

— Комсомолой областной комитедhээ хонходожо, маанарые амаршалхадань түрүүлэн үнэншөөгүй hэм,—гэжэ Геннадий хэлэнэ.—Алдуу гарашоогүй гү гэhэн бодол түрөө бэлэй...

Мүнөө энэ hургуулиин пионернүүд майн hүүлшын үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэхэ городой пионернүүдэй фестивальда бэлдэнэд. Фестиваль Эхэ оронойнгоо аха дүү арбан табан союзна республикануудта зорюулагдаха юм.

— Манай пионернүүд фестивальда бэлэдхэл hайнтайгаар ерэхэ бээзэ, найданам,—гэжэ Геннадий хэлэнэ. Найдангүй яахаб, хэрбээ дружинын совэдэй гэшүүдээр эдэбхитэй hурагшадай—Валя Андреевагай, Наташа Ютикунай, Володя Михалевой болон бусадай хүдэлжэ байхада.

...Геннадий Петчинов ахалагша пионервожата болоhондоо омогтой.

К. ИЛЬИН, манай тусхай корр.

ДҮЛЭТЭ [ПИОНЕРНУУДЭЙ] [ГЕ]ТАРНУУД

АРБАН ЗУРГАА НАҺАНДАА...

[Эрхүүгэ]й областиин Алайр тосхоной нэгэ [үйлсэ Же]ня Манзановай нэрээр нэрлэгдэнхэй. [Тэрэ Бо]хаанай аймагай Бэрээн тосхон шадар [түрэжэ] түрөө олдонхой.

[Граждан]ин шанга тэмсэлэй үедэ Женя [Манзанов] 16 наhатай гүлмэр хүбүүхэн ябаhан [юм. Эрх]үүгэй ба Черемховой улаан сэрэгшэд [тэрэниие] заахан Гаврош гэжэ нэрлэдэг бай[гаа].

[Революци]онно Эрхүү хотын хүдэлмэришэ[дэй] губерниин комиссар ябаhан нүхэр [Гаврилов] Женя Манзановые өөрынгөө адъю[тант болг]о абаhан гээшэ. 1918 оной ию[ль hарада] Эрхүүдэ эрид шанга тэмсэлэй боло[хо үе]дэ нүхэр Гаврилов өөрынгөө адъю[тантые ха]рха зорилготойгоор Жениие hэмээ[хэн эхэ э]эгтэнь ябуулжархиhан юм. Түрэл [тоонтодоо]бе ерээд, улаан сэрэгшэ хүбүүн [hуужа] шадаагүй. Нютагайнь хүн зониие [мүлжэжэ] байhан баян Балтанай Салтыковой [эсэргүү]шалхада, нүхэр Манзанов ехэ ду[рагүй,] тэрээниие үзэн ядадаг hэн. Тэрэ [бүхы] [арадт]аа татагша ааб лэ гэжэ досоогоо [бодожо] ябадаг байгаа. Энэ үедэ Алайрта [большев]евик Семен Хабалович Николае[в]; Женя Манзанов Балтанай баянай [тухай] хүсэд хөөрэжэ үгөө hэн.

[— Ши] hанаамгай, ухаантай хүбүүн [гээшэш, ре]волюциин хэрэгтэ ами бэеэ зорюул[жа ябаха]н байха зэргэтэй,—гэжэ Семен Ха[балович х]үбүүе ехээр магтаhан юм. Тиихэдэ [баян] Пепеляев гээшэтэй хамта ар[адай] хүбүүдhээ эхилээд, гушан наhа [хүрэтэр]шадые албанда татаха, улаанта[найхиие] хэhээхэ гэhэн хүдэлмэри ябуулаа [... Тэ]иэнь Семён Николаев Женя Ман[зановые] хараадаа абажа, нютагайнгаа зониие Пепеляевай сагаантанай сэрэгшэдтэ орохогүйнь түлөө ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Тэдээниие нютагаархинай олонхиниинь дэмжэhэн байна.

Балтанай баяншье hэргэлэн ябаба. Тэрэ С. Николаев, Ж. Манзановай мүрые мүшхэдэг, гэтэдэг, олон хүнүүдые мэхэлжэ, өөр тээшээ татадаг hэн.

— Женя, ши эндэhээ тэрьелжэ, ондоо тээшэ ошоо hаашни hайн hэн гэжэ эхэ Елизавета Петровна хүбүүндээ хэлэдэг hэн.

— Нүхэдөө орхихо аргамни үгы,—гэжэ хүбүүн номгон даруугаар эхэдээ харюусадаг байгаа.

Юумэ хүлеэлтэгүй. Балтанай Салтыковой тала баригшадта эрхэ бэшэ добтолхо гэжэ Женя нэгэтэ шиидээ hэн. Тиигэжэ Балтанайн урдаhаа тэмсэн бодоhон хүнүүдые тэрэ ударидаа бэлэй... Нэгэтэ шэб харанхы hүни Женя Манзанов нүхэдтэеэ Балтанайн сэрэгшэдтэ гэнтэ добтолон орожо, тэдэнэй буу зэбсэгые хуряажа, амбаарта хаагаа hэн. Энээнэй hүүлээр Женя Манзанов нюусаар Эрхүү хото орохо гэжэ шиидэбэ. Тэрэнэй нүхэд М. Мохосоев, Б. Дармаев болон бусад Саянай уулада шэбээлhэн партизануудта хүрэжэ ошохоо түхеэрбэд.

Балтанай баянай тала баригшадшье зэмэлэгдэнгүй табигдаа hэн.

Тэдэниие Балтанай түргэн саг соо буу зэбсэгээр хуяглажа, уданшьегүй Женя Манзановые ба тэрэнэй нүхэдые бариhан байнад.

— Манай мэдэлдэ орохо гүш?—гэжэ Балтанай Женяhээ hураа hэн...

— Үгы—гэжэ тэрэ эрэлхэгээр харюусаба.

Жениие Молонтой Мохосоев, Буда Иванов, Егор Иринчеев, Булат Дармаев гэгшэд түрүүтэй булта дэмжээ hэн. Хүбүүгээ ба тэрээнэй нүхэдые дайсадай hабарhаа сүлөөлхэ гэжэ Жениин Эсэгэ Даниил Владимирович Балтанай Салтыковто ошоhон гэдэг.

«Наhаа гүйсөөгүй хүбүүдые хэhээжэ, Балтанай Гаврилович, юундэ нэрэ солоёо бузардуулхабта» гэжэ тэрэ хэлээ hэн...

Тиихэдэнь Балтанай баян амбаарта hууhан хүбүүдые табюулhан гэлсэдэг.

Энэ үеэр Семён Николаев Алайрта ерээд байба. Табюуламсаараа Женя Манзанов нүхэр Николаевтай Алайрhаа холо бэшэ нэгэ нютагта тэрьелжэ ошобо. Тэндэhээ тэдэнэр Черемхово ороhон юм. Хэдэн hара үнгэрэмсөөр Женя холын Хабаровскhаа өөр тухайгаа эсэгэдээ дуулгажа шадаhан. Тэндэ Эрхүүгэй губкомиссар байhан нүхэр Гавриловые бэдэрэн олож, hөөргөө адъютантнь болоо hэн.

Алас-Дурна зүгтэ, Забайкалидашье ябахадаа тэрэ өөрынгөө нэрые суурхуулжа шадаа. Забайкалиин арад зон Женидэ Бато-Мунко гэжэ буряад нэрэ дэмы үгөөгүй байгаа ёhотой. Семёновой сэрэгшэд тэрээниие буудажа алаhан юм. Брянска тосхоной зон Жениие хүдөөлүүлээ hэн.

Октябриин революциин герой Женя Манзановые хүдөөлүүлhэн газарта Түгнын hургуулиин hурагшад багша К. П. Мезгинагай хүтэлбэри доро хүшөө памятник бодхоогоо.

Би нэгэтэ сэлгеэ Түгнын талада оршодог Хүсөөтэ тосхоноор аяншалхадаа, Дашима хүгшэнэйдэ орожо, нэгэ фото-зураг хараhанаа юрэдөө мартагшагүйб.

— Алайрай хүбүүдэй фото хаанаhаа олоо бэлэйт,—гэжэ хүгшэнhөө асуубаб.

— Бато-мунко Манзанов манда бэлэглээ hэн,—гэбэ. Тэрээнтэй сугтаа дүрсэеэ булгуулhан хүнүүдэй нэрые Дашима хүгшэн мэдэхэ байгаа hэн.

— Хайшан гээд Женя Манзановые таниха байгаабта?

— Тэрэ минии ахын нүхэрынь юм hэн. Семёновтонhоо манайда хоргодожо байhан юм.

Дашима хүгшэн Женя Манзановай түрэhэн нютаг Алайрта ошожо үзөөгүй юм. Тиигэбэшье өөрынгөө Бато-Мунко хүбүүндэ Алайрай хүбүүн Женя Манзанов тухай hонирхолтой юумэнүүдые хөөрэжэ үгэдэг.

Женя Манзанов—Буряадай алдарта хүбүүн. Тэрэнэй революционно ажал ябуулга совет пионернүүдтэ бодото үльгэр жэшээ боложо үгэнэ.

И. ТУГУТОВ.

[БУ]РАДАЙ ДУУНҺАА „АППАССИОНАТА" ХҮРЭТЭР...

(Хүгжэмэй училищиин тоосоото концертhээ репортаж)

[П. И.] Чайковскиин нэрэмжэтэ [хүгжэмэй] училищида hуража бай[гаа студ]ентнүүдэй жэл бүриин [тоосоото] концерт заншалта болон[... ...]жалай жэлэй дүүрэхэ [үедэ ... эн]ее хойшо тэдэнэй тоо[соото конце]ртдэ дуратайшуул хү[лээжэ ябада]г юм.

[Мүнөө]а училищиин өөрын [байра], тусхай залтай боло[хоор, то]осоото концертнүүдынь [тэндээ] hонёор үнгэрдэг болоо. [Тэрэнэй]нь hаяхан үнгэрhэн кон[церт ябаб]а.

[Залаа] аалиханаар hэхэгдэ[hэн хүшэгые] дабхараар дүхэриглэн [байhан] хүбүүд, басагад олоной [...]ба.

[Ленин]скэ шангай лауреат Свиридовэй Патетическэ [оратори]е «Алдалан унагшадта [...]» гэhэн хэhэгые учили[щиин хоор] гүйсэдхэнэ,—гэжэ кон[цертэй хүтэл]эгшын хэлэмсээр, сугла[рагшад] анхаралые hүртэй [...]элнэ. Олон хоолойгоор [...] хүгжэм ганса hүр [...]ааа бэшэ, сэбэр гүй[...] шагнагшадай зүрхэ [...] (дирижерынь — багша [...]олева).

[Хоор удаань]е гурбан дуу дуулаба. [...]ь училищиин хоровой[...] таhагые энэ жэлдэ [...] байгшад хүтэлбэрил[...]да хооройхидтоо үгэеэ [...] шадаха болоhоноо эндэ [...] Илангаяа «Аймхай ан[...]гэжэ немец арадай дуу[...]хэлгые хүтэлhэн На[...]енова оншотой, ольhо[...]ер боложо ябаhанаа ха[...] басаган Надежда [...]новна Мункинагай [...]раа юм.

[Буряад арадай] дуунуудай аялгаар фан[тази бэлэ]дхэhэн баянистнуудай [...]ноной дура татаба. Хү[...] нугаргай хургадтай, [...]лаар яhала бэлэдхэл[...]ла гэршэлээ.

[Буряадай] габьяата артистка [...]ева-Язьковагай класс[ай] 2-дохи курсын hураг[ша ...]нова (лирическэ сопра[но ...]дуу hайханаар дуулаба. [Мүн] хоёрдохи курсда hура[гша ...]еева (РСФСР-эй габь[яата артист]ка В. Д. Лыгденовагай [класс) П.] И. Чайковскиин «Иолан[та» гэжэ он]ерohoo Иолантын арио[зо ... уран] урматайгаар гүйсэдхөө. [...] «Над полями да [...]ми» гэжэ ород арадай дуу өөрын маягтайгаар дуулажа, харагшадые hонирхуулаа.

Концертын түрүүшын хахад агууехэ немец хүгжэмшэ Бетховеной суута «Аппассионатаhаа» нэгэдэхи хубиин гүйсэдхэлөөр түгэсэбэ. Тэрэниие IV курсын hурагша, Эрхүүдэ болоhон хүгжэмэй училищиинхидай конкурсын дипломант Владимир Семичев (Э. Г. Оганджановагай класс) фортепьяно дээрэ бэедээ этигэнгеэр, угаа ордоhотойгоор наадажа, сугларагшадай халуун альга ташалгада хүртэбэ. Тэрэнэй гүйсэдхэлгын техникэ hайн гэжэ тооломоор.

Концертын хоёрдохи хахадай эхиндэ нэгэдэхи курсын hурагшадhаа бүридэhэн арадай инструментнүүдэй оркестр шадабариия харуулба. Тэрэнэй гүйсэдхэhэн «Тойроод талал аад ,тала...», «Ах, ши хуhан» гэhэн ород арадай дуунуудай болон М. И. Глинкын «Патриотическа дуун» гэhэн зохёолой аялганууд ирагуу hайханаар зэдэлбэ. Оркестрые багша А. И. Федченко ударидаба. Оркестрэй гэшүүн бүхэн дирижёрой зангалгые ойлгожо, тэрэнэй «командые» бүхы бэеэрээ мэдэржэ hуранги. Эдир оркестрантнууд эбтэй эетэйгээр наадаба.

Ленинэй орденто оперо, баледэй театрай симфоническа оркестртэй (дирижерынь Буряадай искусствын габьяата ажал ябуулагша М. Л. Балдаев) хамта Б. Ямпиловай «Скрипкын поэмые» дүрбэдэхи курсын hурагша Ю. Захаров гүйсэдхэбэ. Олоной урда гараhандаа хэды улайба сайбашье, Юрий яhала бэлигтэй скрипач болохо байhанаа эндэ харуулаа гэжэ сугларагшад сэгнэбэ.

П. И. Чайковскиин «Елбэрэй хатан» гэжэ оперohoo баянистнуудай квартет «Интродукци» бэрхээр наадаа (Б. С. Еременкын классай шабинар).

Мүн дүрбэдэхи курсын hурагша Е. Баданова (Г. А. Эрдынеевэй) класс) оркестрэй гүйсэдхэлтэ доро М. И. Глинкын «Иван Сусанин» гэжэ оперohoo Антонидын романсые гоёор дуулаба. Тэрэнэй амисхал, хоолой зүбөөр табяатай юм байна.

А. В. Фишерэй шаби Т. Павлова (дүрбэдэхи курс) оркестртэй хамта бэлигтэ норвег композитор Э. Григэй фортепьянын концерт гүйсэдхэжэ, шагнагшадай магтаалда хүртэбэ. Тэрэ анхаралтайгаар оркестрэй «амисхал» бүриие шагнаархан, тэрэнэй таhаршагүй хубинь боложо шадаба.

Нааданай түгэсхэлдэ училищиин багша, дуушан Г. А. Эрдынеев совет композиторнуудай дуунуудые оркестртэй болон училищиин хоортой хамта дуулажа, зониие баясуулаа.

Училищиин багшанар эдир дуушадые, хүгжэмшэдые хүн зониие уран hайхан орон тээшэ даллажал байдаг орьёл үндэр искусствын нюусатай танилсуулхын тула горитой юумэ хэжэл байhаар гэжэ мүнөө жэлэй тоосоото концерт үшөө дахин хэлэжэ үгэбэ гээшэ ааб даа. Гэхэтэй хамта нэгэ иимэ hанамжа байна. Тоосоото концертдэ нэгэдэхиhээ эхилээд, дүрбэдэхи курсын hурагшад хүрэтэр хабаадаа. Эхин курснуудай hурагшадые училищи доторнь концертдэ хабаадуулаад, дүүргэхээ байгшадай творческо тоосоо городой хүн зоной урда хээ hаа, бүришье hонирхолтой болохо hэн. Юундэб гэхэдэ, hурагшад творческо тоосоондоо дүрбэн жэлэй турша соо бэлдэхэ болоно бшуу. Тиигэжэ хэр зэргэ амжалта туйланаб, тэрэнь мэргэжэлээрээ абаха сэгнэлтэдэнь нүлөөлхэ бэлэй.

Хүгжэмэй училищиин hурагшадта—эдир дуушадта, хүгжэмшэдтэ, дирижернуудта hуралсалдань эрхим амжалта, багшанартань ехэ баяр хүсэе!

Ц. ДОНДОГОЙ, манай корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Дүрбэдэхи курсын студентка Екатерина Баданова оркестр доро дуулажа байна. 2. Училищиин хоор ирагуу аялгаяа татана.

С. ДОРЖИЕВАЙ фото.

Ажалшадай бэшэгүүдhээ

ШЭЛ АМҺАРТЫЕ ХААНА ТУШААХАБ?

Хяагта хото хүн зоноор олон, яhала томо город байhаниинь мэдээжэ. Эдеэ хоолой предприяти, магазинууд үйлсэ бүридэ шахуу байдаг. Зунай үедэ умдын элдэб уhа, пивын наймаан бүришье гүйсэтэй ха юм. Теэд шэл амhартаяа тушааха газар олохонь бэрхэтэй. Город дотор гансал тиимэ пункт бии. Пивэ, лимонад уугаад, шэлыень тушаахам гэжэ хэн тэрэ пункт бэдэрхэб даа, хаяхал баатай болоно бшуу. Хотын арад зондошье нэгэ захаhаа нүгөөдэдэнь хүрэтэр шэл үргэлжэ ябаха гээшэ баhал зоболонтой. Иимэ ябадал хэндэ хэрэгтэй юм?

Хяагта хотодо ойрын Наушки, Хоронхой тосхонуудай магазин бүхэн шэл абадаг лэ. Хяагтын райпотребсоюз, горторг гансал «дүүрэн шэлтэйгээ» наймаалхые бодоод байнгүй, баhа нүгөө талыень бодолсоо hаань, хотын хүн зондо, арадай ажахыдашье туhатай hэн ха гэжэ hанагдана.

А. НИМАЕВ.

ДУУ-ША ХҮН

Намсарай Тыпшеев нэгэ наhаараа гэхээр агта машинын жолоодо hуудаг, даабарияа саг болзор соонь жэшээтэй hайнаар дүүргэдэг хүн.

Мүн тэрэ арадай дуунай аялгада шадамар бэрхэ, хонгёо hайхан хоолойтой байhанаараа онсо шалгардаг, Загастайнгаа совхоз соо (Хэжэнгэ) нилээд суурхадаг байха юм.

Табяад наhатай, ехэ бүлэнэртэйшье hаа, иигэжэ зонойнгоо хэрэгтэ оролсожо ябахадань, яhалашье баясамаар.

Тээсгэн нүхэр Тыпшеев республикын арадай дуушадай конкурс харалгада хабаадалсажа магтуулаа, хоёрдохи шатын дипломоор шагнагдаа.

Жолоошон — арадай дуушан нүхэр Тыпшеевтэ саашадань бүри ехэ амжалта хүсэе.

Зураг дээрэ: нүхэр Н. Тыпшеев харуулагдана.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

„Буряад үнэндэ" бэшэhэнэй hүүлээр

«ҮХИБҮҮДЭЙ ХУБСАҺАН ХОМОР»

Иимэ гаршагтай шүүмжэлхы бэшэг манай газетын апрелиин 3-най номерто толилогдоо hэн. Тэндэ Захааминай аймагай Санага, Ёнгорбой, Дүтэлүүр нютагуудай магазинуудта үхибүүдэй хубсаhан, илангаяа hургуулиин хүүгэдэй формо, спортивна үмдэ, самса хомор байдаг гэжэ хүдөө бэшэгшэ Б. Доржиев бэшэhэн байгаа.

Энээн тушаа Буркоопсоюзай правлениин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр С. Баженов иигэжэ мэдээсэбэ:

«Һургуулиин үхибүүдэй формото хубсаhан наймаанда хомор байдаг гэжэ тон зүб бэшэгдээ. Гансашье Захааминай аймагта бэшэ, харин бүхы республика доторнай иимэрхүү байдал тохёолдоно. Энэмнай худалдаа наймаанай хэрэгые дутагдалтайгаар эмхидхэhэнhээ болоhон байбашье, гол шалтагааниинь гэхэдэ, Буркоопсоюз, мүн Захааминай райпотребсоюзшье тиимэ бараанай нөөсэ бэлэдхэлээр тон бага байhан юм.

Байгша ондо hургуулиин үхибүүдэй хубсаhа худалдаха талаар урда жэлнүүдэйхидэ орходоо нилээд хангалтатай байха. Илангаяа эхин классуудай hурагшадта зохихо хубсаhан элбэгээр захигдаhан, абтаhаншье байна. Һуралсалай шэнэ жэлэй эхилтэр hурагшадай формото хубсаhанай нөөсэ ехэ болгохо талаар хэмжээн абтанхай.

Үхибүүдтэ зохихо хубсаhануудые, бусад эд бараа эртэнhээ абаашажа, hуралсалай жэлэй эхилтэр худалдаа наймаанда гаргахыень Захааминай аймагай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин правленидэ заабари үгтэбэ».

АГУУ БАГШЫН ҺУРГААЛААР...

1922 оной май 19-дэ ВЛКСМ-эй Бүхэроссиин хоёрдохи конференци бүхы орон дотор пионерскэ отрядуудые бии болгохо гэһэн шиидхэбэри абаһан юм. Тиимэһээ энэ үдэр пионерскэ организациин тогтоогдоһон үдэр гэжэ тоологдоно. Манай ороной пионернүүд болон бүхы совет арад зон мүнөөдэр Ленинэй нэрэмжэтэ пионерскэ организациин 46 жэлэй ойе һуралсалай, ажалай амжалтануудаар угтажа байнхай.

1967—1968 оной һуралсалай жэлдэ эрдэм номдоо, пионерскэ ажал хүдэлмэридөө амжалта туйлаһан пионерскэ отряд, дружинанууд манай республика дотор хэды олон бэ.

Эндэ жэшээ болгон Улаан-Үдын 1-дэхи буряад интернат һургуулиин пионерскэ хүдэлмэри хараад үзэе. Тус һургуулиин үхибүүд номоо һайнаар шудалхын хажуугаар элдэбын кружок, секцинүүдтэ ябажа, бэлиг шадабаряа хүгжөөжэ байдагынь бултанда мэдээжэ. Гадна пионерскэ ажал хүдэлмэриинь яһала магтамаар. Эндэхи пионерскэ дружина эрхимүүдэй тоодо ородог.

Олег Кошевойн нэрэ зүүжэ ябадаг пионерскэ дружинын соведэй түрүүлэгшэ, долоодохи классай һурагша Валя Ханхабаева болон отрядуудай командирнууд сугларжа, ажал хүдэлмэри тухайгаа маанарта баяртайгаар ингэжэ хөөрэбэд.

Манай һургуулиин пионерскэ, комсомолой организацинууд бүхы ажал хүдэлмэреэ «багша Ленин шэнгеэр ажаһууха, һураха, ажаллаха» гэһэн уряа доро үнгэргэжэ байдаг болонхойбди. Тиигэжэ һургуулидаа Ленинэй музей байгуулаанхайбди. Тэндэ В. И. Лениндэ зорюулагдаһан номууд, стендүүд, фотоальбомууд яһала олон, жэл ерэхэ бүри музеймнай баяжажал байдаг. В. И. Ленинэй түрэһэн үдэрые пионернүүд бэлэдхэл һайнтайгаар үнгэргэдэг. Тэрэ үдэр отряд бүхэн музейн залда орожо, В. И. Ленинэй мүнхэ дурасхалда зорюулжа, өөһэдынгөө гараар бүтээһэн бэлэгүүдээ табидаг гоё һайхан заншалтай. Мүнөө һургуулиин музейдэ оробол үхибүүдэй бэлдэһэн бэлэгүүдые хаража, ехээр баярлахат. Музейн зал досоогоо хэды һаруул, сэбэр бэ.

Үхибүүд Лениндэ зорюулагдаһан номуудые уншадаг, диафильмүүдые харадаг, вождиин дуратай наада, дуу, шүлэгүүдые гүйсэдхэдэг.

Гадна пионернүүдэй бэшэшье ажал, хүдэлмэри һонирхолтой. Отряд бүхэн али нэгэн районой гү, али аймагай түүхэ үзэдэг, бэшэ һургуулинуудтай харилсаа холбоо байгуулдаг, бэшэгүүдые абалсадаг.

Жэшээнь, Зоя Космодемьянскаягай отряд (4«б» класс) Улаан-Үдэ хотын Гагаринай нэрэмжэтэ үйлсэдэ ажаһуудаг хүнүүдтэй уулзадаг, тэдээнэй ажал хүдэлмэреэр һонирходог. Граждан ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнуудта хабаадаһан хүнүүдые отрядайнгаа сборто уридаг, тэдэнэй фотографи, орден, медальнуудые суглуулдаг.

Мүнөө жэл тэдэнэр хоёр дахин дайнда хабаадаһан, коммунист, пенсионер Г. П. Шелкунов, СССР-эй арадай артист Г. Цыдынжаповтай болон бусад нүхэдтэй уулзалгануудые үнгэргөө. Гадна энэ отряд Карелиин Аланец хотын 10-дахи интернат-һургуулиин пионернүүдтэй бэшэлсэдэг, открытка, альбомуудые абалсаһан байха юм.

Советскэ Союзай Герой Зоя Космодемьянскаягай нэрэмжэтэ энэ отрядта 32 пионер тоологдоно. Булта һайнаар һурадагбди, дружина соогоо эрхимүүдэй тоодо ородогбди,—гэжэ отрядай командир Убеева Светлана хөөрэнэ. Мүн звеньевойнууд Мункуева Баярма, Гармаева Алла, Батомункуева Дарима, Манилова Дарима, Иванова Ира, Будаев Ханджан бэрхээр һурадаг, пионерскэ хүдэлмэреэ шадамараар ябуулдаг һурагшад юм. 4 «б» класс хүгжэмэй класс юм. Пионернүүдынь фортепьяна, скрипкэ, мандолина дээрэ наадажа һурадаг.

Бэшэшье отрядууд, жэшээлхэдэ, «Аврора», «Чайка» мүн лэ иимээр хүдэлжэ байдаг. Нэгэ үдэр соо ямар хүдэлмэри хэһэнээ пионернүүд өөһэдынгөө отрядай буланда бэшэдэг заншалтай юм. Суббото бүхэндэ бүхы классуудта ленинскэ уншалганууд үнгэргэгдэнэ. Гэхэтэй хамта, эндэ үшөө хэдэн клубууд хүдэлнэ. Жэшээлхэдэ, «Малышок» клубта багашууд улигэр, онтохонуудые хөөрэдэг, диафильмүүдые харуулдаг. «Интернационал» клуб байхид ороной ба хилын саанахи пионернүүдтэй харилсаа холбоо тогтоожо байдаг. «Олимпия» клуб пионер, комсомолшуудай дунда спортивна наада, мүрысөөнүүдые үнгэргэжэ, шалгарагшадые шагналда хүртүүлдэг.

Тус һургуулиин эдир дуушад, хатаршад, хүгжэмшэд районой, республикын уран һайханай хаалгада нэгэтэ бэшэ, оло дахин түрүү һууринуудые эзэлдэгынь тэдэнэ гээшэбди. Тэдэнэр уран һайханай харалгада үмдэхэ костюмуудые өөһэдөө шадамар бэрхээр оёдог.

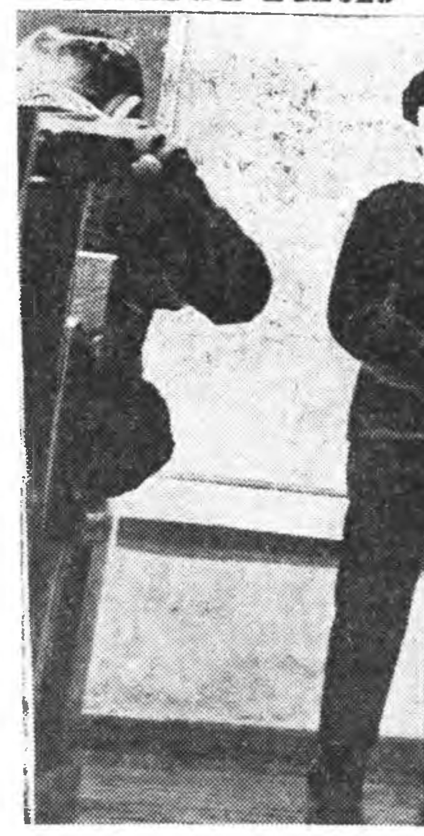
Һургуулиин пионернүүд барандаа поход, экскурсида ябаха, ажал хэхэ ехэ дуратайнууд юм. Амаралтын үедэ тэдэнэр орон соогуураа аяншалдаг. «Туяа» гэжэ пионерскэ лагерьта гаража, огородой эдеэ таридаг, хүбшэ тайгаар аяншалгада ябадаг, мүрысөөнүүдые үнгэргэдэг.

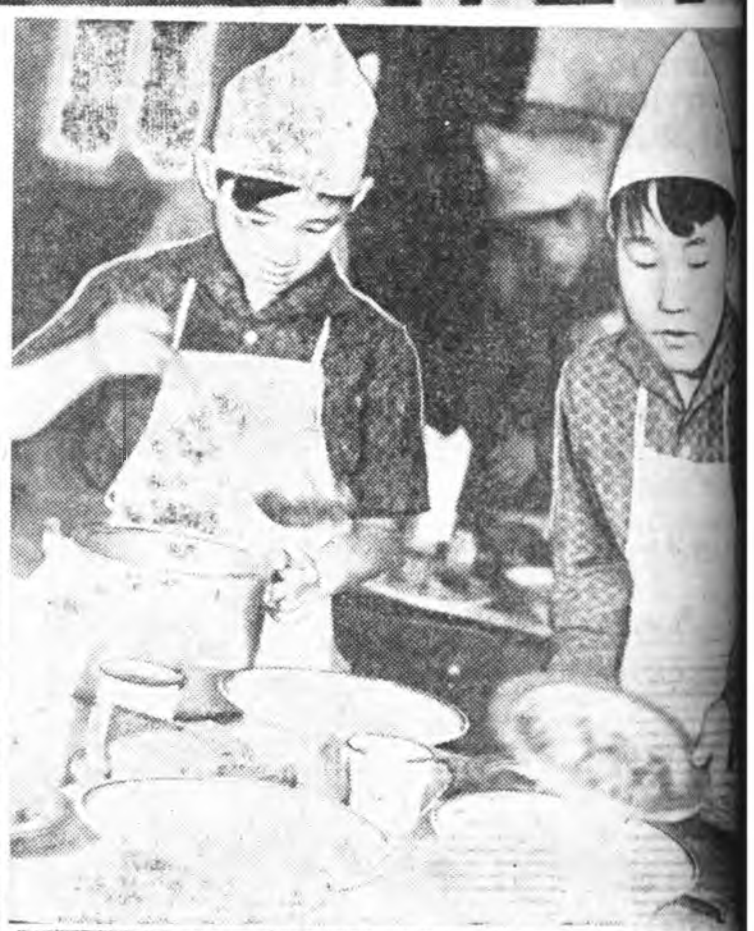
Һургуулидань үдэр бүхэндэ ехэ олон кружогууд хүдэлжэ байдаг. Хоорой, хореографиин, фото, предметнэ кружогуудта пионернүүд олоор ябадаг юм.

Улаан-Үдын 1-дэхи буряад интернат һургуулиин пионернүүд В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ пионерскэ организациин һайндэрые һуралсалай, ажал хэрэгүүдэй эрхим дүнгүүдээр тэмдэглэжэ байна.

М. ЦЫРЕНОВ.

РЕПОРТАЖ

⊕ Пионернүүд һургуулида һурана

◻ Пионернүүд ажалай дүй дүршэл абана

▨ Пионернүүд сүлөөшэй сагтаа

Л. ПШЕНИЧНИКОВЭЙ фото.

Уран зурааша Ц. С. Сампиловай түрэһөөр 75 жэлэй ойдо

ДУРАСХАЛ

ҺОНИН НҮХЭР ҺЭН

Цыренжап Сампилович Сампилов айхабтар ажалша, зориһондоо хүрэхын түлөө бэеэ, сагаа гамнангүй оролдодог хүн һэн. Ажалша, зоригтойл байһандаа малша буряад хүбүүн ябаһанаа тэрэ алдар нэрэтэй уран зурааша болотороо ургаа юм лэ даа.

Тэрэ саг үргэлжэ зураг тухайгаал шэбшэжэ, аргатайл үедөө блокнот дээрээ тэмдэг хэжэ ябадаг һэн.

Би нэгэтэ Цыренжап Сампилович Цыретор-Доржо Намжилон хоёртой Борьёодо шубуу агнаха гэжэ ошоһоноо мартагшагүйб.

Ц-Д. Намжилон шэхэ хатуутай һэн. Тиимэһээ тэрэниие яажа шубуу агнадаг юм ааб гэжэ һонирхоод, Сампилович тэрээнтэй ябалсахам гэһэн байгаа — намһаа таһаржа ошобо гээшэ. Бүри наранай орохо дүтэлһэн хойно минии бүхы һомоёо дууһан буудажархёод һула бусахадамни, үүдэндэмнай альганай шэнээн олон саарһан үлгөөтэй байба. Гайхан дүтэлхэдэмни, Цыренжап Сампиловичай Намжиловтаа зорюулжа зураһан шаржнууд.

Жэгтэй һонин зурагууд байгаа һэн. Нэгэн дээрэнь хүл доро һоонь шубуунай ниидэхэдэ сошоһониинь, хоёрдохидонь шубуугаа үргөөжэрхёод, хии буудаһаниинь... Ингээд лэ Намжилоной алхам бүриие харуулаа. Мэдэхэдэмнай Цыренжап Сампилович нүхэртөө харагдангүй, хойноһоонь өөрыень агнаһан байба ха юм.

Би ингэжэ мэдэхэлээрээ хоёр нүхэдэйнгөө яажа агнажа ябаһан тухай мүн лэ шаржа зураад, тэдэ зурагуудайнь хажууда үлгэһэн бэеэрээ, мэдэгдэхэгүй гэжэ дахяад агнахаяа ошобоб.

Һөөргөө ерэхэдэмни хоёр нүхэдни бусанхай байба. Харахадам Намжилон ехэл хүхюутэй, энеэдэһээ арайхан гэжэл барижа һууна. Би гэртэ орожо ерэхэдээ ханада үлгөөтэй байһан томо саарһан дээрэхи зураг обёороогүй байба ха юмбиб. Ойлгон гэһээм Цыренжап Сампилович намайе зуражархиһан байба. Һомоёо дууһаад, тэрэнээ мэдүүлэнгүй һэмээхэн һомо абаашаха гэжэ гүйжэ ябаһамни, Намжилон тухайгаа шарж хараад хүхижэ байһамни, тиигээд өөрөө шарж зуража үлгөөд, һомоёош абахаа мартанхай, һөөргөө гүйжэ ябаһамни—булта зураатай байба.

Бидэ ехэл хүхилдөө, энеэлдээ бэлэйбди даа. Сайлалган болоходо Цыренжап Сампиловичһаамнай баян хүн байхагүй. Элдэб эсын, һанагдаагүй эдеэнэй зүйл абажа ерэһэн байха. Амһартанууд, халбага, һэрээ, аяга, табаг—булта хүсэд байха. Үнгэржэ ерэхэдээ сайнгаа шаара шүүхэ шүүр хүрэтэр абаад ябадаг байха. Тэдэнь агнуурини зондо ехэл ашаан байдаг һэн. Тэдэнииень бидэл үргэлхэбди. Харин Сампиловичнай бидэнээ зуража жаргаха.

Нэгэтэ Улаан-Үдын үйлсэдэ гортоһоо түлеэ шэрэдэг моринной ашаагаа даажа ядажа ябаһые хараад, хайрлаһыень мартагшагүйб. Цыренжап Сампилович тэрэниие зуража абаба. Нээрээшье аргагүй үнэн зураг болоо бэлэй. Үглөөдэрынь хоюулан гортопой директортэ ошобобди. Тэрэ зурагаа харуулжа байгаад Сампилович унаагаа гамнагты, моринойнгоо шадалһаа үлүү ехэ ашаа бү тээлгыт гэжэ гуйгаа һэн.

Иимэ сэдьхэлтэй хүн һэн лэ даа.

Цыренжап Сампилович тухай дурсаха гээ һаа, һонирхолтой ушарнууд олон ааб даа.

Ф. БАЛДАЕВ,
уран зурааша, БурАССР-эй искусствануудай габьяата ажал ябуулагша.

БЭЛИГ ТҮГЭЛДЭР ХҮН БЭЛЭЙ

Уран зурааша К. Сергеевэй хөөрөөнһөө

Би Цыренжап Сампиловые ехэ һайн мэдэгшэ һэм. Цыренжап ехэ омог, хүсэл шадалдаа найданги, баяртай, сэдьхэл дүүрэн ябагша һэн. Цыренжабай ямар нэгэн уйдхар гашуудалай гү, али уур сухалай тэмдэг харуулжа ябаһыень огтошье һананагүйб, тиигээдшье тэрэ хамта хүдэлжэ байһан нүхэдөө, хүн зониие ехээр хүндэлжэ, туһа хүргэхөө оролдогшо һэн. Сампилов агнуурида угаа ехэ дуратай һэн. Бидэ нэгэтэ бэшэ агнуурида гаража, шэлэ хүбшөөр, ой тайгаар ябагша һэмди. Цыренжап байгаалида яаха аргагүй дуратай байгаа бшуу. Тиимэ дээрэһээнь лэ тэрэнэй пейзажна зурагууд хүнэй нюдэндэ амидырһан мэтээр харагдадаг шуу.

Сампилов ехэл ажалша хүн байгаа. Тэрэ буряад арадайнгаа ажабайдалые, хүнэй дотор талые гайхамшагтай гүнзэгыгөөр шудалжа, өөрынгөө зурагууд соо буряад арадайнгаа онсо илгаата зан абариень эли тодоор харуулжа шадаа.

Гэбэшье Цыренжабһаа һайнаар адагуусанай образ харуулжа шадаһан уран зураашад минии һанахада үгы хэбэртэй.

«Талын инаг дуран», «Бүхэг үдэр», «Бухануud» байгаалида байһан гоё һайханиие гүнзэгы тодоор харуулжа, ехэ идейнэ удха шанартай зохёол боложо шадаа.

Сампилов гараха түрэхын ехэ бэлигтэй, уран зурагта яаха аргагүй дуратай байгаа. Тэрэ зураг зурахадаа ямар нэгэн тусхай табиһан түсэбөөр бэшэ, харин хараһан юумэеэ тэрэ зандань саарһан дээрэ гү, али хоолосто дээрэ буулгажа, өөрынгөө ухаан бодол соогуур гаргажа, зүрхэ сэдьхэлэйнгээ хамаг һайхан туяа элшые зураг дээрэ түхөөдэг байгаа. Цыренжап өөрын зураг бүхэндэ хэрэглэгдэдэг ямар нэгэ тусхай ёһо гуримтай байгаагүй, тэрэ зураг бүхэндөө заатагүй ондо ондоо ёһо хэрэглэдэг байгаа.

Сампилов нүхэдэйнгөө дүрэ шарай зураха ехэ дуратай байгаа. Буряадай суута уран зохёолшо Хоца Намсараев Буряадай суута уран зурааша Ц. Сампилов хоёр ехэ нүхэд байһан юм.

Сампилов хаанашье, хэзээшье, хэнтэйшье, юунтэйшье ажабайдалай үнэтэй һайханиие оложо шададаг байгаа... Тэрээгээрээ ехээр суурхаа.

ЭТЮД

«ТАЛЫН ДУРАН»

...Үбэлэй ута һүнинүүдые эмээл дээрэ, адуунай хажууда үнгэрөөгэхэдөө би энхэ таладаа хабарай ерэхые хүлеэдэг байгааб, ирагуу дууша жэргэмэл шубуухайн хонгёо дуунай ханхинан гэхэдэл, эгээл түрүүшын далан тобшо-сагаан сэсэгэн аадарлаадхихадал зүрхэн соохоном һанагдаадхихаш, инагни!

Хүрин зээрдын үүрһэн инсагаалхада добынгоо нааданай урматайе һанадаг һэм, номгон улаанайш жэгдэхэн бүншөө дахинаа дуулабаб гэдэг һэм. Үргэһэ нойройм мартагдаха хаһа, үетэн нүхэдэйм дурлаха хаһа—шинии минии үдэрнүүд—ерэбэл даа, ингэжэл хоюулан уулзабабди.

Азарга адуунай эрхимые ургалан, эмээл тэрээндэ тохоходоо би энэ наһанайм наадан гэдэг хүм. Эршэ хүсэнэйм, эдирхэн зоригойм эмниг зугаа гээшэл тэрэш. Теэд энээхэн борыеш, энээхэн тэрлигыеш харахадаа би эмээл дээрээ тогтожо ядан хүлеэшооб. Бутуула ногоондо атарлаһан хүлэгүүд балсанайм хүсэндэ тэсээгүй юм. Теэд урихан гарнуудайш уяхан хурганууд үе мүсыем нугалаа һэн даа.

Хүхэ номин зэрэлгээн соо хүхэ боро мориниеш хараад лэ, хүхэ сэнхир огторгой доро хүрин улаан орхимжооршни таняад лэ урдаһаашни гүйлгэжэ ерэбэб. Урихан хабарайм тала шэнги урмаар баян шарайшни, налгай сэдьхэлыш харуулшаһан мойһон харахан нюдэдшни минии баяртай үелшөө, миһэрхэдээд лэ хүлеэшоош.

Холоһоо гүйлгэһэн моримни хөөрэн, хөөрэн хатарха юм. Хүхюу баярайм хүдэлсэ хүлэгэймш туруунда дуулдаха юм. Долонгирхон хүхэ-борошни хүрэһөөр хаялаад хатараагүй, хүлеэжэл намайгаа ябаһантнай — хоюуланайтнай шарайда харагдаа юм.

Хүрэһөөр хэлэхэ үгэмнье олдоогүй. Хүлеэһэн тухайгаа шимни дурсанагүйш. Хатаралдаабди. Гүйлгэлдөөбди. Хабарай хатуу тала һэн. Ханхинаса түбэрөөн дуулдаа һэн. Теэд туруунше түбэрнэгүйл даа, зүрхэмнай түг-түгхэн сохилнол даа гэжэ хоюулан дуулалдаалди даа. Теэд дуран тухай дуун бидэ хоёрто хэрэггүй байгаа, бидэ өөһэдөө дуун болошоод ябаа һэмди. Хурдан моридой гүйдэл дунда дуугайхан ингэжэ ябаагүйбдил даа.

Одоошье һүүлээрнь моридоо татажа, хоёр гүйгөөшэдэй галгяагүйдэ хүбүүн бэеэ бэелбэб, хажуудахи тээшээ нэнгэбэб. Теэд харюугай орондо «хэрэггүй» гэһэншүү миһэрбэш. Хэлээл һаамни даа, харюусаал һаашни даа хайран дурамнай һонигүй болошохол байгаа, хабарай һайхан үдэрнүүдтэ бүрилдэһэн тараг шэнгеэр уугдашахал байгаа, тиигээд лэ дүүрэшэхэ байгаа.

Хайран дурамнай...

Дураяа теэд досоо досоохоноо хадагалжа шадаалди даа. Дуун шэнгихэн наһанаймнай домогтойхон зула болоод лэ сэдьхэлдэмнай носошоол. Ингээд лэ зоболомнайш жаргалнайш эхилбэл даа.

Талын дуран!

Д. ЭРДЫНЕЕВ.

Цыренжап Сампилович Сампилов ехэ хошон үгэтэй, ябаһан лэ газартаа наада, зугаа гаргадаг хүн байгаа. Нүхэд тухайгаа хараад лэ энеэжэ байхаар шаржнуудые зурадаг һэн. Илангаяа Хоца Намсараевич Намсараев уран зураашын карандашта ходо дайралдадаг байгаа.

ХИЛЫН САANAҺАА
ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО

ХАНИ БАРИСААНАЙ ДОГОВОР

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Хани барисаан, харилсаа холбоон, харилсан туһалалсалга тухай договор Польшын Арадай Республикын ба Венгриин Арадай Республикын хоорондо майн 16-да Будапештдэ баталагдаба.

ВНР ба ПНР социалис интернационализмын гол ёһонуудта үндэһэлэн, аха дүүгэй хани барисаае бэхижүүлхэ, тэгшэ эрхэтэй байха ябадалда үндэһэлэн, али бүхы талын харилсаа холбоо хүгжөөхэ, али алинайнгаа бүрин эрхые хүндэлхэ, дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй, социалис оронуудай нэгэдэлые, нягта жагсаалые, тэдэнэй хани барисаан болон аха дүүгэй холбооё бэхижүүлхэ эрмэлзэлгэтэйгээр саашадаа ябуулга хэхэ гэжэ үгэеэ ойлголсоо гээд договор соо хэлэгдэнэ.

Харилсан туһалалсаха, али алинайнгаа ашаг туһатай байха гол ёһонуудта үндэһэлэн, тэрэшэлэн уласхоорондын ажалай социалис хубаарилгын гол ёһонуудта тааруугаар экономическа, научно-техническа харилсаа холбоо хүгжөөн бэхижүүлхэ, Экономическа Харилсан туһалалсалгын Соведэй шатаар харилсаа холбоо саашадань хүгжөөлгэдэ туһалха гэжэ хэлсээ хэгшэ хоёр тала үгэеэ ойлголсоо гээд документ соо заагдана.

Наукын, культурын, искусствын, гэгээрэлэй, хэблэлэй, радиогой, телевидениин, киногой, элүүрые хамгаалгын, спортын болон туризмаар хоёр тала харилсаа холбоо хүгжөөхэ байна.

ПНР ба ВНР ондо ондоо социальна байгуулалтатай гүрэнүүдэй энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха политикые шууд сэхээр бэелүүлхэ, эб найрамдал, аюулгүй байдал хангаха, уласхоорондын шахардуу шанга байдал һуларуулха, яаралтайгаар зэбсэгжэлгые болюулха, бүү зэбсэг хураалгые, тэрэшэлэн колониализмые, шэнэ түхэлэй колониализмын ямаршье үзэгдэлнүүдые усадхалгые, колониальна дарлалтаһаа сүлөөрһэн оронуудта дэмжэлгэ үзүүлэлгые туйлаха зорилгоор ООН-ой уг зорилгонуудта, уставай гол дүримүүдтэ таарууугаар саашадаа хүсэлэл оролдолго гаргаха.

Хоёр гүрэн Европодохи аюулгүй байдал хангахые саашадаа эрмэлзэхэ. Энээниие хангаха гол эрхэ нүхэлэлнүүдэй нэгэниинь Европодохи мүнөөнэй хилэнүүдэй ойроо хүртэгдэгүй байлга болоно.

Баруун Германиин милитаризмын ба үһөө нахахые эрмэлзэдэг хүсэнүүдэй гү, али тэдэнтэй холбоо байгуулһан бусад ямаршье хүсэнүүдэй зүгһөө хэгдэжэ магад аюрхаг түрихэй ябуулгануудта һаад ушаруулхын тулада бүхы шухала зэбсэг хэрэгсэлнүүдээ ашаглаха гэжэ хоёр тала үгэеэ ойлголсоо.

Хэрбээ хоёр талын нэгэндэнь ямар нэгэн гүрэнэй гү, али бүлэг гүрэнэй зүгһөө зэбсэгтэ добтолгын хэгдээд байгаа һаа, өөһэдыгөө ганса гансаараа, хамтаараа хамгаалха эрхэеэ хэрэглэн, нүгөөдэ талань Хани барисаан, харилсаа холбоон, харилсан туһалалсалга тухай 1955 оной майн 14-дэ баталагдаһан Варшавска договорой ёһоор добтолуулһан талададаа али бүхы туһаламжа, тэрэ тоодо сэрэгэй туһаламжа, мүн өөрынгөө мэдэлдэ байһан бүхы арга зэбсэгүүдээр дэмжэлгэ дары түргэнөөр үзүүлхэ байна.

Өөһэдынгөө һонирходог уласхоорондын бүхы шухалын шухала асуудалнуудаар Венгри ба Польшо зүбшэл хэжэ байха.

Договор 20 жэлэй болзороор, зүн дэгээн болзорынь һунааха эрхэтэйгээр баталагдаа. Ойрын саг соо Варшавада эсэслэн баталалгын грамотануудай андалдан абтаһан үдэр договор хүсэндөө орохо.

ДРВ-гэй ДЕЛЕГАЦИИН ТҮЛӨӨЛЭГШЫН МЭДҮҮЛГЭ

ПАРИЖ, майн 17. (ТАСС). Вьетнамай Демократическа Республикын ба США-гай түлөөлэгшэдэй Парижда болоожо байһан тусхай хөөрэлдөөнүүдые унжагайруулха гэһэн тактика американ тала баримтална гэжэ олон юумэн дээрэһээ харагдана. Энээн тухай ДРВ-гэй делегациин хэблэлэй албанай хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн Нгуен Ван Сао журналистнуудтай хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ.

«Бидэнэр һайн һайхан сэдьхэлтэйгээр эндэ ерэһэн байнабди,—гээд Нгуен Ван Сао мэдүүлээ.—Американ тала тухай хэлэхэ болоо һаа, тусхай хөөрэлдөөнүүдые унжагайруулхын тулада мэхэ гохо гаргана».

Гол асуудалда—«ДРВ-дэ эсэргүү бомбодолгонууд болон бүхы сэрэгэй ябуулгануудые хүсэдөөр, үгэ дуугүйгөөр болюулха» хэрэгтэ хамаагүй асуудалнуудые табидаг байһаниинь хөөрэлдөөнүүдые унжагайруулха гэжэ американ талын оролдодог тухай гэршэлжэ үгэнэ гээд Вьетнамай делегациин түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Ж. ЖИВКОВЭЙ ХЭЛЭҺЭН Ү...

СОФИ. (ТАСС). БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Живко Живковэй Болгариин радио болон телевиденеэр хэлэһэн үгые газетэнүүд майн 17-до толилоо.

Үнгэрһэн 4 һарын турша соо промышленна продукци гаргалга нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, 13,2 процентээр, ажалай бүтээсэ 9,5 процентээр нэмээ гээд Ж. Живков мэдээсээ.

Ороной дотоодын байдалай зарим асуудалнууд тухай хэлэхэдээ, ороной хэдэн районуудта болоһон г... рай хойнолонгуудтай тэмс... Ж. Живков дэлгэрэнгыгээ... хэлээ. Ган гасуурта дайрал... майнууд дээрэ ондоо тара... руза, фасоль, наран сэсэг... мэтын ургамалнууд тарига... бии байһан техникые ... үһалхын тулада хэрэглэхэ ... мэри хэгдэнэ гээд тэрэ тэм...

Ган гасуурһаа уламжал... доһон гарза хохидол хүсэл... хүн зоной зүгһөө һанаагаа ... дэһэ баримта байхагүй гэж... байһанаа Ж. Живков элир... дүүлээ.

ФРАНЦИИН АЖАЛШАДАЙ ЭРИЛТЭН...

ПАРИЖ, майн 17. ТАСС-ай корр. Ю. Пономарев ингэжэ дамжуулна:

Францидахи политическа ба социальна оршон байдал дахяад шахардуу шанга болоо.

Премьер-министр Ж. Помпиду үсэгэлдэр үдэшэ орой болоһон хойно национальна радио ба телевиденеэр үгэ хэлээ. Франциин ниислэлдэ, провинцинүүдтэ студентнүүдэй бүһалгаануудай үргэлжэлһөөр байһан тухай тэрэ хэлэһэн байна.

Драматическа шэнжэтэйгээр хэлэһэн үгэеэ түгэсхэхэдөө, «гуримгүй ябадалтай» тэмсэхэ «уялгаяа правительство дүүргэхэ» гэжэ Помпиду хэлээ.

Ж. Помпидугай үгэ хэлэн сасуу жандармериин резервистнүүдые элсүүлэн татаха тухай мэдээсэл толилогдоо. Тунхаглагдаһан мэдээнэй ёһоор эдэнь 10 мянга шахуу хүн болоно.

Үсэгэлдэр үдэшэ, мүнөө һүни Парижда студентнүүдэй бүһалгаан үргэлжэлөө. Ниислэлэй гол стратегическа пунктнүүдые полициин болон жандармериин ехэ хүсэнүүд сахин хамгаална.

Бүхы орон дотор социальна хүдэлөөнэй хүсэтэйгөөр дэлгэржэ байха үедэ эдэ бүхы ушар боложо байна. Забастовконуудые ехээр хэжэ, хүдэлмэршэд завод, фабрикануудаа эзэлнэ. Жэшээлхэдэ, Франциин Ажалай бүгэдэ ниитын конфедерациин уряагаар «Рейнын» автомобиль бүтээлгын заводуудай 10 мянган хүдэлмэришэн предприятиингаа цехүүдые эзэлээд, тэрээн дээрээ улаан туг мандуулаа, салин хүлһэнэй эгээн доодо хэмжээе дээшэлүүлхэ, салин хүлһэ хороонгүйгөөр хүдэлмэриин неделиие богони болгохо, предприятинуудта профсоюзуудай эрхэ сүлөөе үргэлхэ тухай өөһэдынгөө эрилтэнүүдые дэмжэн, болзоргүй саг соо забастовкоёо үргэлжэлүүлхээр шиидэнги байһан тухайгаа соносхоо.

Майн 13-да болоһон демонстрацинуудай, ниитэ национальна 24 часай забастовкын угаа ехэ амжалтатай байһан тухай Франциин Коммунис партиин Политбюрогой үсэгэлдэр эндэ толилһон мэдүүлгэ соо панууулагдана.

Орон дотор дээдэ һуралсалай гуримые демократическа ёһоор шэнэдхэхын түлөө студентнүүдэй хэжэ байһан тэмсэлдэ ажалшадай талархажа байһые онсолон тэмдэглэхэдээ, Францида улам ургажа байгаа демократическа хүдэлөөндэ имагтал ... татахаар авантюрис ябуула... лохогүй байһые Франции... парти уридшалан һануулба...

Зүүнэй үзэл баримталда... тическа ба социалис хүсэн... дерациин политбюрогой засе... шэ орой болотор үргэлжэлэ... ментые болзорһоонь урь... Национальна суглаанай ... галта үнгэргэхэ гэһэн нэр... тэ тухай политбюро мүнө... һон мэдүүлгэ соогоо һану... дотор демократическа шэн... хэ тушаа хамтынгаа дура... шадаал һаа түргэнөөр тод... уряалан, бүхы профсоюз... тическэ партинуудта ФКП... литбюро хандаа.

.Редак...
Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Гор. Улан-Удэ, ти...
Управления по печат...
вете Министров БурА...
Н-04496.
Зак. №...